

GEMEENTE SITTARD-GELEEN

SITTARD-GELEEN OP KOERS!

VOORJAARSNOTA 2008

27 mei 2008

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding en leeswijzer	blz. 3
2. Stand van zaken algemene thema's	blz. 6
3. Budgettair kader	blz. 11
4. Inhoudelijke ontwikkelingen en bestemming vrije beleidsruimte	blz. 12
Programma Zorg	blz. 12
Programma Werk	blz. 20
Programma Omgeving	blz. 25
Programma Dienstverlening	blz. 31
Bedrijfsvoering	blz. 31
5. Meerjarenbegroting 2009-2012	blz. 33
5.1 Risicoanalyse	blz. 33
5.2 Financiële vertreksituatie geactualiseerd	blz. 34
BIJLAGE: Overzicht bestedingsvoorstellen	blz. 36

1. INLEIDING EN LEESWIJZER.

Wat vooraf ging.

Middels de Voorjaarsnota 2007 heeft de gemeenteraad de strategische kaders beschreven waarbinnen het college de komende jaren het gemeentelijk beleid en de realisering daarvan zal uitwerken. De in 2002 vastgestelde Stadsvisie aangescherpt, waarbij werd vastgesteld, dat aanpassing van het beleid noodzakelijk is ook als gevolg van de verwachte afname van de bevolkingsomvang en als gevolg van het geraamde oplopende begrotingstekort. Naast een meerjarig ombuigingspakket (oplopend tot 13 miljoen in 2011) werd vastgesteld, dat op een aantal belangrijke terreinen verdere vernieuwing van het beleid moest plaatsvinden. Centraal daarbij stonden 9 vernieuwingsopgaven en een reeks beleidsthema's, die om uitwerking vroegen. De Voorjaarsnota 2007 voorzag verder in een meerjarig budgettaire kader voor nieuw beleid en instelling van een fonds economische ontwikkeling, dat het mogelijk moet maken investeringen in de economische structuurversterking terug te verdienen en vervolgens opnieuw in te zetten voor economische structuurversterking.

In de Programmabegroting 2008 werden de beleidsprogramma's opnieuw gedefinieerd en werd voorgesteld de vrije beleidsruimte in de Meerjarenbegroting van een eerste globale verdeling te voorzien. De raad heeft ermee volstaan van de betreffende passages (blz. 125 van de Programmabegroting 2008) kennis te nemen en deze niet vast te stellen. Voor het college vormen die voorstellen het budgettaire referentiekader voor de te beoordelen bestedingsvoorstellen. Concrete bestedingsvoorstellen zijn bij de vaststelling van de Programmabegroting 2008 niet gedaan (behoudens cofinancieringsmiddelen ad € 3,3 miljoen voor het programma Verbetering bereikbaarheid economische centra).

Middels het document "Doorkijk 2008-2010, Midtermreview 2008" heeft het college halverwege de zittingsperiode van de gemeenteraad de balans opgemaakt van de stand van zaken. De resultaten van de Doorkijk waren:

- de conclusie, dat de opzet was geslaagd om 2006 en 2007 vooral te gebruiken om "de basis op orde" te krijgen om daarna vanaf 2008 de nadruk te kunnen leggen op de realisering van het beleid;
- de visie uit de Voorjaarsnota werd ten aanzien van een aantal selecte thema's aangescherpt;
- voor de besteding van de beleidsruimte 2008 werden eerste voorstellen gedaan.

De gemeenteraad heeft de bestedingsvoorstellen overgenomen, daarbij aantekend, dat van een integrale afweging nog onvoldoende sprake is, omdat een complete set bestedingsvoorstellen nog niet beschikbaar was.

De raad heeft er mee volstaan van de aanscherping van de visie kennis te nemen om zo de gelegenheid te creëren voor nader beraad en toelichting daarvan.

Leidende vraag in de Doorkijk 2008-2010 was: welke stad Sittard-Geleen wil zijn?

Belangrijke statements daarin waren:

- Krimp als gegeven accepteren; doorwerking op beleidsterreinen en in begroting uitwerken
- Sittard-Geleen kan zich in het stedelijk netwerk onderscheiden als bovenregionaal centrum voor innovatieve bedrijvigheid (chemie, automotive, logistiek en zorg) en voor (top)sport
- Stedelijk profiel: inzetten op versterking stedelijke functies onderwijs, (top)sport, cultuur en retail
- Stadsvisie is leidend voor de thematisering van de stadscentra. De opgaven voor de komende periode zijn:
 - # **Geleen:** stedelijke servicecentrum/gemakscentrum; impuls door vestiging stadswinkel met backoffices

- # **Middengebied:** volgende stap is de Zorgboulevard en de Sportzone.
- # **Sittard:** nieuw elan bovenregionaal koopcentrum; uitvoering Zitterd Revisited, versterking retail, vernieuwen culturele functies, Dobbelsteen.

Het nader beraad heeft op 22 mei 2008 plaatsgevonden. Resultaat daarvan is,

- a. in de vorm van een klankbordgroep uit de raad een gelegenheid te bieden voor tussentijds en informatief/oriënterend beraad met het college over ontwikkelingen binnen het opgavenprofiel en in de bestuurlijke samenwerking (regio Westelijke Mijnstreek, nationaal stedelijk netwerk Zuid-Limburg, provincie Limburg, G27 etc.)
- b. het college voorstellen ter uitwerking van de koers, die in de Doorkijk is aangegeven, aan de raad zal voorleggen, zodat het debat over de koers en de uitwerking daarvan kan plaatsvinden.

Voorstellen Voorjaarsnota.

In het voortraject is sprake van een aanpak langs twee parallelle lijnen:

- de ene is samen te vatten onder de noemer “de basis op orde”
- de ander “opbouwend commitment”: de koers is in grote lijnen uitgezet en wordt stap voor stap verder concreet uitgewerkt.

Inmiddels heeft de kaderstellende uitwerking van een groot aantal beleidsthema's de revue gepasseerd. Voorbeelden zijn het jeugdbeleid, het accommodatiebeleid, het IHP basisonderwijs, de visienota Sport en Beweging, de woonmilieuvisie, de retailstructuurvisie, het beleidsplan Werk en Inkomen, de kadernota Basiskwaliteit Leefomgeving. De volgende stap is de vertaling in uitvoeringsplannen en begrotingsvoorstellen.

Van een aantal beleidsthema's zullen het komende half jaar nog uitwerkingen volgen. Zo ontstaat stap voor stap duidelijkheid over de wijze waarop Sittard-Geleen zijn doelstellingen zal realiseren.

In die stap voor stap benadering wordt in deze Voorjaarsnota deels opnieuw de balans opgemaakt. De nadruk ligt echter op de verdere concretisering van maatregelen en projecten. Het motto van deze Voorjaarsnota “Sittard-Geleen op koers!” getuigt ervan, dat de basis in grote lijnen daadwerkelijk op orde komt, de koers steeds concreter is uitgewerkt en de hand aan de ploeg kan worden geslagen.

Op weg naar de Programmabegroting 2009.

De komende maanden zal nog een aantal uitwerkingen volgen. In deze nota zijn die ook omschreven. Om ruimte te houden voor die initiatieven wordt verderop voorgesteld slechts een deel van de ruimte voor nieuw beleid bij de vaststelling van de Voorjaarsnota te besteden. Wij verwachten dat bij de vaststelling van de Programmabegroting 2009 het proces van planuitwerking op hoofdzaken zover gevorderd is, dat voor de periode tot en met 2011 kan worden vastgesteld voor welke resultaten ruimte wordt gecreëerd.

Op weg naar de Programmabegroting 2009 zullen de factoren worden onderzocht, die het meerjarig begrotingsperspectief kunnen beïnvloeden. Bij de behandeling van de Programmabegroting 2009 wordt op de resultaten daarvan teruggekomen.

Begrotingswijziging

Bij deze Voorjaarsnota worden twee begrotingswijzigingen gevoegd. De ene heeft betrekking op de voeding van de reserve Economische Ontwikkeling (zie daarvoor ook de toelichting op bladzijde 10), de andere op de voorstellen met betrekking tot de besteding van de vrije beleidsruimte, het accres uit het bestuursakkoord en de onttrekkingen aan het fonds Economische Ontwikkeling.

Het college heeft er een goede gewoonte van gemaakt over uitvoeringsbesluiten informatie te verstrekken aan de raad en als een commissie daar belang aan hecht uitvoeringsbesluiten te agenderen voor bespreking in de vakcommissie. Ook voor de kleinere bestedingen en projecten is tot dusverre de bevoegdheid van de raad nodig om het beschikbaar gestelde budget ook administratief beschikbaar te krijgen. De begrotingswijziging is erop gericht het mogelijk te maken niet terug te hoeven naar de raad, maar het krediet al bij de vaststelling van de Voorjaarsnota daadwerkelijk beschikbaar te stellen. Uiteraard geldt dat uitsluitend voor de bestedingen, waarvan ook de raad vindt dat de besluitvorming over de uitvoering aan het college kan worden gelaten. De verantwoording vindt langs de gebruikelijke weg plaats via de programmarapportages en de jaarrekening.

Leeswijzer.

In hoofdstuk 2 wordt ingegaan op een aantal algemene thema's, die van belang zijn om een beeld te vormen van de stand van zaken.

In hoofdstuk 3 wordt het budgettaire kader geactualiseerd waarbinnen besluitvorming over de besteding van de ruimte voor nieuw beleid plaatsvindt.

In hoofdstuk 4 wordt ingegaan op de ontwikkelingen binnen de verschillende programma's in de Programmabegroting. Per programma wordt toegelicht

- welke (soms voorlopige) besluiten in het kader van de Doorkijk 2008-2010 zijn genomen
- welke bestedingsvoorstellen in het kader van deze Voorjaarsnota worden gedaan
- welke voorstellen nog in voorbereiding zijn.

Een schematisch overzicht van de bestedingsvoorstellen is als bijlage bij de Voorjaarsnota gevoegd.

In hoofdstuk 5 worden enkele aspecten die van invloed zijn op het meerjarig begrotingsperspectief toegelicht.

2. STAND VAN ZAKEN ALGEMENE THEMA'S.

Stand van zaken vernieuwingsopdrachten.

Bij de vaststelling van de Voorjaarsnota 2007 was nog slechts op hoofdlijnen bekend op welke wijze de aanscherping van Stadsvisie en programma's uitwerking zou krijgen. Om dat proces te versnellen is ten aanzien van 9 strategisch belangrijke thema's een vernieuwingsopdracht geformuleerd. Deze vernieuwingsopdrachten hadden alle ook de opdracht nieuw beleid te ontwikkelen en oud voor nieuw in te ruilen. De vernieuwingsopdrachten hebben daarom alle de opdracht meegekregen in principe budgettair neutraal te blijven. Bij de vaststelling van de Programmabegroting 2009 zal het mogelijk zijn daarvan een tussenbalans balans op te maken.

Hieronder wordt kort per vernieuwingsopdracht de stand van zaken aangegeven.

1. Participatie en werkgelegenheid.

In het beleidsplan Werk en Inkomen, dat de raad eind 2007 heeft vastgesteld, is de kaderstelling ten aanzien van deze opdracht uitgewerkt. Conform planning vindt thans de realisatie plaats, waarbij de vorming van het Participatiehuis en het Ondernemershuis belangrijke instrumenten zijn om de ketenaanpak rondom participatie en ondernemersdienstverlening te realiseren.

2. Complementaire stedelijke functies

In het kader van de Doorkijk 2008-2010 heeft het college aangegeven, dat in het verband van het Nationaal Stedelijk Netwerk Zuid Limburg overeenstemming bestaat, dat voor Sittard-Geleen innovatieve bedrijvigheid en (top)sport bovenregionale, complementaire functies zijn. In deze Voorjaarsnota worden voorstellen en ontwikkelingen geschetst om deze opties verder uit te werken.

3. Thematisering stadscentra

In het kader van de Doorkijk 2008-2010 heeft het college aangegeven, wat de volgende stappen zijn in de ontwikkeling van de stadscentra. De thematisering zoals aangegeven in de stadsvisie blijft leidend en wordt verder uitgewerkt.

4. Cultuurvernieuwing

In het kader van de Doorkijk heeft de gemeenteraad besloten middelen beschikbaar te stellen voor de inrichting van de publieke functies in de Dobbelsteen, daarmee bevestigend dat de Dobbelsteen een belangrijke pijler moet worden in de culturele programmering in de stad. De vraag naar de inhoud van cultuurvernieuwing en de betekenis voor de stedelijke culturele functies is voorgelegd aan onze partners op het gebied van kunst en cultuur in de stad. Zij zijn uitgenodigd met het college ideeën uit te werken. Najaar 2008 worden de resultaten daarvan ter bespreking voorgelegd.

5. Sportvernieuwing

Met de gemeenteraad is inmiddels de visienota Sport en Bewegen besproken. In september aanstaande zal de uitwerking daarvan in een sportnota worden geagendeerd. Daarbij komt de uitwerking naar alle gebieden van sportbeleid aan de orde. Bijzondere elementen zijn inmiddels het streven om de stedelijke functie (top)sport onder de noemer van Sportimpuls Limburg door te ontwikkelen tot een complementaire functie voor geheel Zuid Limburg, met als speerpunten voor de korte termijn de ontwikkeling van een tophandbalstructuur en de vestiging van de sportacademie van Fontys in de omgeving van het Fortunastadion. In deze Voorjaarsnota wordt voorgesteld voor deze laatste ontwikkeling investeringsmiddelen beschikbaar te stellen.

6. Basiskwaliteit leefomgeving

Inmiddels is de kadernota basiskwaliteit leefomgeving door de gemeenteraad besproken. Nadere uitwerkingen daarvan zijn in voorbereiding (accommodatiebeleid, sportnota) of inmiddels vastgesteld (IHP basisonderwijs, regionale woonmilieuvisie, IBOR, nota jeugdbeleid, integraal veiligheidsplan). De volgende stap is de ontwikkeling van de stadsdeelplannen, waarin deze kaders uitgewerkt worden in een aanpak afgestemd op het stadsdeel.

7. Gemeentelijke dienstverlening

Ook hier is een visienota besproken, die inmiddels zijn uitwerking gekregen heeft in een concrete aanpak en organisatorisch vertaald is in een taskforce dienstverlening. De eerste resultaten zijn geboekt in de digitalisering van de dienstverlening. Dat proces wordt de komende periode voortvarend voortgezet. Als vervolgstap is de concentratie van de fysieke dienstverlening in een centrale fullservice stadswinkel in voorbereiding. Die vervolgstap is uiteraard pas aan de orde als de digitale beschikbaarheid van de dienstverlening voldoende is gevorderd en gelijktijdig ook de ondersteuning door middel van servicepunten in de stadsdelen Sittard en Born is uitgewerkt. In deze Voorjaarsnota wordt het voorstel gedaan de fullservice stadswinkel te vestigen in Geleen.

8. Van proces- naar regieorganisatie

Voor deze vernieuwingsopdracht zijn intern de eerste oriënterende besprekingen gestart.

9. Organiseren beleids- en uitvoeringstaken op een hoger schaalniveau.

Voor deze vernieuwingsopdracht is ervoor gekozen in een tweetal pilots op het gebied van inkoop en statistiek te participeren om ervaring op te doen. De pilots verkeren in de opstartfase.

Stand van zaken ombuigingen

In deze Voorjaarsnota wordt niet specifiek ingegaan op de stand van zaken van de ombuigingen. Recent is dat wel gebeurd in het kader van de Doorkijk 2008-2010. Bij de behandeling van de Programmabegroting 2009 wil het college in meer definitieve zin de hardheid van de verschillende ombuigingsmaatregelen vaststellen. Wij willen een betrouwbaar beeld hebben van het financiële meerjarenperspectief en van de noodzaak een achtervang te creëren voor het geval ombuigingen niet (geheel) gerealiseerd kunnen worden.

Uitvoering Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo).

Bij de start van de uitvoering van de Wmo is ingeschat, dat een tekort zal ontstaan van ongeveer € 3 miljoen als gevolg van een structureel lagere uitkering uit het gemeentefonds dan de historische kosten. In de periode tot 2010 is sprake van een aflopende overgangsregeling, waardoor het tekort in 2008 en 2009 gereduceerd werd tot resp. € 1 en € 2 miljoen.

Inmiddels zijn maatregelen getroffen om dat tekort nog verder terug te dringen, tot een landelijk gemiddeld voorzieningenniveau. De getroffen maatregelen bestaan uit:

- herindicatie aan de hand van het landelijk gebruikelijke indicatieprotocol
- bovengemiddeld gebruik van de marges in de indicatiestelling door de zorgverstrekker wordt gereduceerd tot het landelijk gemiddelde;
- uitzuivering oneigenlijke bekostiging door de bekostiging van huishoudelijke hulp voor verblijfsgeïndiceerden in rekening te brengen bij de AWBZ;
- overheveling van structurele onderuitputting van de budgetten voor de oude WVG-voorzieningen naar de budgetten voor huishoudelijke hulp.

De behaalde resp. geraamde effecten voor het kostenniveau zijn in onderstaand schema weergegeven.

Daarnaast verstrekt het rijk een vergoeding voor de noodzakelijke apparaatskosten, de uitvoeringskosten. Gebleken is, dat die vergoeding € 475.000 lager is dan de feitelijke kosten. Het tekort is vergelijkbaar met dat van andere vergelijkbare steden. Het rijk heeft toegezegd nader onderzoek te zullen doen naar het werkelijke kostenniveau en zorg te dragen voor volledige compensatie van de noodzakelijke uitvoeringskosten. Op basis

daarvan verwachten wij vanaf 2010 een kostendekkende vergoeding voor de uitvoeringskosten.

De budgettaire effecten van een en ander kunnen als volgt worden weergegeven.

<i>X € 1.000.000</i>	2008	2009	2010	2011
Tekort	1.000	2.000	3.000	3.000
Tekort uitvoeringskosten	475	475		
Totaal tekort	1.475	2.475	3.000	3.000
Herindicatie volgens landelijk indicatieprotocol	1.500	1.825	1.825	1.825
Reductie verstrekking tot het landelijk gemiddelde niveau van benutting van de bandbreedte in de indicatie			600	600
Aanvulling budget HH uit onderuitputting WVG		200	200	200
Resterend tekort	-25	450	375	375

Voor het voorzieningenniveau betekent een en ander dat verstrekkingen teruggebracht worden tot het landelijk gemiddelde. Als deze opzet slaagt is het aanvankelijk geïndiceerde tekort bijna geheel gereduceerd en ontstaat er conform de wens van de gemeenteraad geen verschraving van het voorzieningenpakket onder het landelijk gemiddelde.

Voorstel is met deze aanpak ervaring op te doen, bij de vaststelling van de Programmabegroting 2009 de balans op te maken en voor het dan mogelijk resterende tekort structurele dekking aan te geven.

Samenwerking en Cofinanciering

De gemeenteraad heeft op 29 mei 2008 ingestemd met indiening van een aantal met name genoemde projecten voor de verwerving van subsidies van provincie, rijk en Europese Unie. Deze zogenaamde cofinancieringsprojecten treft u in deze Voorjaarsnota opnieuw aan voor zover aan die projecten nog geen gemeentelijke cofinancieringsmiddelen waren gekoppeld. De haalbaarheid van het opgavenprofiel van Sittard-Geleen is in hoge mate afhankelijk van de vraag of belangrijke partners bereid zijn hun bijdrage te leveren aan de doelstellingen van de stad. De publiek-private samenwerking is daarvoor een belangrijk instrument, waarvan in deze Voorjaarsnota een aantal treffende voorbeelden te vinden zijn (denk aan het chemieconvenant, de initiatieven voor een tophandbalstructuur, de integrale gebiedsvisie voor de ontwikkeling van de Spoor/Maaszone) . De andere lijn is die van de bestuurlijke samenwerking tussen de verschillende overheidslagen: gemeente, provincie, rijk en Europese Unie. De afgelopen periode is maximaal ingezet op integratie van de agenda's op de verschillende schaalniveaus, alsmede op de vorming van het stedelijk netwerk Zuid-Limburg als het meest geëigende schaalniveau om de coördinatie van de geïntegreerde agenda's effectief vorm te geven.

In de Voorjaarsnota is een aantal projecten beschreven, die nog in voorbereiding zijn en die in belangrijke mate een uitwerking zijn van de geïntegreerde agenda's. Of en in welke mate daarvoor financiële steun van andere overheden zal worden verkregen moet de komende maanden duidelijk worden. Het college stelt zich ook voor de prioritering van die projecten te laten afhangen van de mate waarin andere overheden bereid zijn bij te dragen in de projectkosten. Teneinde snel op zich voordoende kansen te kunnen reageren is in de Voorjaarsnota een werkbudget voorgesteld om projecten "subsidiegereed" te maken. De opsomming van die projecten in de Voorjaarsnota is tegen die achtergrond mede bedoeld om te toetsen of de raad bereid is medewerking te verlenen aan die projecten als de gelegenheid zich daarvoor voordoet. Ook als snel gereageerd moet worden, worden projecten uiteraard altijd ingediend onder het voorbehoud van goedkeuring door de raad.

Lokale lasten.

Ten aanzien van de lokale lasten in het algemeen is er geen aanleiding het beleid thans ter discussie te stellen. Het college heeft ook geen aanleiding gevonden om terug te komen op het uitgangspunt, dat vanaf 2011 voor € 1,9 miljoen teruggegeven kan worden aan de belastingbetaler.

Uit analyses inzake de lokale lasten voor het MKB blijkt dat er ten opzichte van vergelijkbare steden weliswaar sprake is van hoge lasten, maar ook dat binnen groepen in het MB (bijvoorbeeld de horeca) geen sprake is van onevenredig hoge lasten. Desondanks zijn wij bereid om de hogere opbrengst OZB voor niet-woningen in te zetten ten behoeve van de invoering van onder meer centrummanagement. Hiervoor wordt structureel een bedrag van € 250.000 beschikbaar gesteld, dat aangevuld kan worden met de opbrengst van de eventueel in te voeren reclamebelasting.

In het kader van het MKB Stedenprogramma is door een werkgroep een businessplan opgesteld voor de invoering van centrummanagement, waarbij rekening wordt gehouden met de inning van reclamebelasting in de beide centra van Sittard en Geleen.

Op dit moment is gestart met de uitwerking van de maatregelen, die nodig zijn in de centra, alsmede met draagvlakvergroting bij de ondernemers. In de tweede helft van 2008 wordt de voorbereiding afgerond.

Van belang is verder het dereguleringsproject, dat gericht is op vermindering van de administratieve lasten zeker ook voor het MKB.

Bestemmingsheffingen.

Er zal een onderzoek worden ingesteld naar de mogelijkheid en wenselijkheid van omzetting van heffingen als de hondenbelasting en de toeristenbelasting in een bestemmingsheffing ter bekostiging van resp. hondenbeleid en vrijetijdsbeleid, zoals dat ook zal gebeuren met de reclamebelasting voor onder meer centrummanagement.

Vrijval achtervang OZB.

In de meerjarenbegroting is € 870.000 opgenomen als achtervang voor het risico, dat van het vastgestelde OZB-tarief voor in totaal dat bedrag niet geïncasseerd zou kunnen worden als de aangekondigde wijziging van de regelgeving onverhoopt niet door zou gaan en geen dispensatie daarvoor zou worden verkregen. Inmiddels is definitief gebleken, dat dit risico zich niet voordoet en kan de achtervang vrijvallen.

De herkomst van de € 870.000 was:

- € 370.000 was de opbrengst van de indexering van het tarief niet-woningen
- € 500.000 was de opbrengstverbetering als gevolg van de verbeterde OZB-heffing en had voor zeker 95% betrekking op woningen.

Als bestemming van de vrijval wordt voorgesteld:

- € 370.000 via de reserve economische ontwikkeling terugploegen naar het MKB in de vorm van op het MKB gericht beleid
- € 200.000 toevoegen aan de vrije beleidsruimte als budgettair kader voor de programma's dienstverlening en bedrijfsvoering.

Ten aanzien van de resterende € 300.000 zal in het kader van het "hard maken" van de ombuigingen bij de behandeling van de Programmabegroting 2009 resp. de 2^e Programmarapportage 2008 worden voorgesteld deze in te boeken ten gunste van de ombuiging in verband met de verbeterde registratie van gebouwgegevens.

De bedoelde ombuiging betreft ombuiging nummer 1 "Zorgen dat voor de berekening van de gemeentefondsuitkering en voor de aanslagen OZB de meest actuele gegevens gebruikt worden". Na vaststelling van de ombuiging heeft het rijk het initiatief genomen om de registratie van gebouwgegevens landelijk te verbeteren. Het effect daarvan is dat er voor Sittard-Geleen geen substantieel voordeel meer te behalen is bij de algemene uitkering. Tegelijkertijd is echter duidelijk geworden, dat de voordelen ten aanzien van de OZB-heffing wel substantieel zijn.

Reserve economische ontwikkeling.

Bij de vaststelling van de voorjaarsnota 2007 is in het kader van de ombuigingen besloten het fonds economische ontwikkeling in te zetten om een ombuiging van € 220.000 per jaar te realiseren. Bedoeling was, dat het fonds (als een "revolving fund") eigen middelen zou kunnen voortbrengen, die vervolgens weer kunnen worden ingezet in de economische ontwikkeling en deels kunnen worden gebruikt om bestaande kosten te dekken. Inmiddels is het fonds ook het budgettaire instrument voor de bekostiging van specifiek op het MKB gericht beleid. Aan het fonds worden de daartoe noodzakelijke middelen toegevoegd. In het kader van de besluitvorming over de Voorjaarsnota 2008 zal ter vaststelling ook de bijbehorende begrotingswijziging worden aangeboden.

	<i>X € 1.000.000</i>	2008	2009	2010	2011
VOEDING					
1 Stand per 31-12 vorig jaar		0,30			
2 Afdracht HN 2			0,70		
3 IPS		0,15	0,15		
4 Afdracht HN 3			0,40		
5 2% regeling Bedrijvenstad Fortuna		0,20	0,40	0,50	0,50
6 Bijdrage DSM chemie-convenant		4,00			
7 Al besteed chemieconvenant Topper 1 en 2		-4,00			
8 Werkgelegenheidstoeslag uitgifte bedrijfsgronden		PM	PM	PM	PM
9 Meeropbrengst OZB*		0,27	0,22	0,22	0,22
10 Opbrengst reclamebelasting*		0,00	0,25	0,25	0,25
11 Toevoeging uit vrije beleidsruimte**		0,16	0,25	0,36	0,46
12 Ombuiging***		0,00	-0,05	-0,20	-0,20
Beschikbaar voor bekostiging nieuw beleid		1,08	2,32	1,13	1,23

* Meeropbrengst OZB betreft de opbrengst van de indexering van het OZB-tarief niet-woningen 2008. Hierop zijn de ingeboekte ombuiging reclamebelasting en vanaf 2009 de helft van de perceptiekosten reclamebelasting in mindering gebracht. De opbrengst reclamebelasting betreft de bruto-opbrengst na invoering per 1-1-2009.

** Toevoeging conform blz. 125 Programmabegroting 2008 (exploitatieruimte voor nieuw beleid economische programma Werk).

*** Betreft de ombuiging ad € 220.000 ten laste van economisch beleid. Structureel komt € 20.000 ten laste van reguliere budgetten in de begroting. De resterende € 200.000 komt ten laste van het fonds. In 2008 en deels in 2009 wordt gebruik gemaakt van de mogelijkheid bestaande kosten ten laste van het GSB-budget BDU economie te brengen. Om de ombuiging structureel te verankeren zullen in de begroting de posten 11 en 12 worden gesaldeerd.

3. BUDGETTAIR KADER.

Actualisering van het budgettaire kader voor nieuw beleid levert het volgende beeld op. Hierin is zowel de bijstelling van het fonds economische ontwikkeling als de toevoeging uit de achtervang OZB verwerkt (zie vorige paragraaf).

Vrije beleidsruimte X € 1 miljoen	exploitatie				Investerings(***)			
	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011
Bestuursakkoord (exploitatie)	0,3	0,7	1,1	1,5				
Reserve economische ontwikkeling	1,1	2,3	1,1	1,2				
Nieuw beleid cofinanciering investeringen					5	5	5	5
Nieuw beleid overige investeringen					5	5	5	5
Nieuw beleid exploitatie	0,4	0,8	1,0	1,3				
TOTAAL	1,84	3,77	3,25	4,03	10	10	10	10

(***) Investeringsbudget is berekend op een gemiddelde afschrijvingstermijn van 25 jaar. Als cf. BBV sneller moet worden afgeschreven neemt de investeringsruimte navenant af.

In de Doorkijk 2008-2010 zijn enkele bestedingsbesluiten genomen (zowel in termen van beschikbaarstelling als reservering). Deze worden in de onderliggende berekeningen als vastgesteld meegenomen, maar zijn in het bovenstaande overzicht nog niet in mindering gebracht. Er is geen aanleiding om de bedragen waar een voorbehoud bij is gemaakt (de reserveringen) opnieuw ter discussie te stellen. De projecten en maatregelen, die het betreft worden in de volgende paragraaf bij elk programma afzonderlijk benoemd.

Op blz. 125 van de Programmabegroting is door het college een indicatie gegeven van de verdere verdeling van de vrije beleidsruimte over de programma's. Het college heeft die indicatie als richtinggevend aangehouden voor de verdere bestedingsvoorstellen.

In afwijking van de indicaties op bladzijde 125 wordt het impulsbudget van de gemeenteraad vanaf 2009 ingezet voor:

- de bekostiging van maatregelen in de bedrijfsvoering en het programma dienstverlening, waarvoor aanvankelijk geen vrije beleidsruimte was geormerkt;
- de bekostiging van de nieuwbouw van het archiefdepot van het Regionaal Historisch Centrum.

Voorstel is bij de vaststelling van de Voorjaarsnota in afwachting van de uitwerking van verdere ontwikkelingen ruimte te laten voor nadere afweging door nu in de regel niet meer dan 75% van de vrije beleidsruimte te besteden.

Dat betekent, dat het gedetailleerde budgettaire kader voor bestedingsvoorstellen in de Voorjaarsnota (100% van de ruimte 2008 en 75% voor de jaren 2009-2011) als volgt kan worden berekend:

VRIJE BELEIDSRUIMTE (75%)	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011
Bestuursakkoord (exploitatie) ZORG	0,3	0,5	0,8	1,1	0,0	0,0	0,0	0,0
reserve economische ontwikkeling	1,1	1,7	0,8	0,9	0,0	0,0	0,0	0,0
Nieuw beleid cofinanciering investeringen Werk	0,0	0,0	0,0	0,0	2,3	1,7	1,7	1,7
Nieuw beleid exploitatie Werk								
Nieuw beleid cofinanciering investeringen Omgeving	0,0	0,0	0,0	0,0	2,3	1,7	1,7	1,7
Nieuw beleid stedelijke functies	0,1	0,1	0,2	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0
Nieuw beleid buurten en dorpen	0,1	0,1	0,2	0,3	4,5	3,4	3,4	3,4
Nieuw beleid Veiligheid	0,0	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Impulsbudget raad/ dienstverlening en bedrijfsvoering	0,3	0,2	0,2	0,2	1,0	0,8	0,8	0,8
TOTAAL beschikbaar voor Voorjaarsnota	1,8	2,8	2,4	3,0	10,0	7,5	7,5	7,5

4. INHOUDELIJKE ONTWIKKELINGEN EN BESTEMMING VRIJE BELEIDSRUIMTE.

Hieronder wordt stilgestaan bij de ontwikkelingen binnen de beleidsprogramma's, die voor de uitwerking van de programmabegroting 2009 relevant zijn. Daarbij worden

- de besluiten opgesomd, die in het kader van de Doorkijk 2008-2010 zijn genomen;
- de voorstellen omschreven om bij de vaststelling van de Voorjaarsnota 2008 middelen beschikbaar te stellen
- ontwikkelingen aangeduid, die nadere uitwerking vragen en ter besluitvorming zullen worden voorgelegd in het kader van de vaststelling van de Programmabegroting 2009.

PROGRAMMA ZORG

1. Besluiten Doorkijk.

In het kader van de Doorkijk 2008-2010 is besloten in 2008 de volgende bedragen beschikbaar te stellen en dezelfde bedragen eveneens te reserveren voor dezelfde bestemmingen in 2009-2011:

- Centra voor jeugd en gezin: € 160.000
- Zorgstructuur primair onderwijs: € 30.000
- Intensivering bijzondere bijstand: € 85.000.

Voor mondiaal beleid werd € 25.000 voor 2008 beschikbaar gesteld, als een eerste stap naar een budget van € 1,00 per inwoner voor mondiaal beleid.

2. Voorstellen Voorjaarsnota

Programma Zorg - prioriteiten bestuursakkoord Rijk-gemeenten 2007

In het kader van het bestuursakkoord 2007-2011 tussen Rijk en VNG wordt onder meer zwaar ingezet op aangescherpte doelstellingen binnen ons programma Zorg. Ter compensatie van de door of vanwege gemeenten te leveren prestaties is aan het bestuursakkoord een toevoeging van budgettaire middelen aan het gemeentefonds gekoppeld. Bij de vaststelling van de programmabegroting 2008 zijn die middelen geormerkt voor het programma Zorg onder de voorwaarde, dat nader wordt onderzocht welke eisen het bestuursakkoord stelt aan te leveren prestaties, welke kosten dat met zich meebrengt en of in de doelen kan worden voorzien door reeds bestaande activiteiten en instrumenten resp bijbehorende budgetten. In de Voorjaarsnota 2008 zou vervolgens een afsluitend voorstel worden gedaan voor de besteding van de middelen van het bestuursakkoord resp. de aanvaarding van bijbehorende taakstellingen op het gebied van SMART-doelen, output en prestaties.

Hieronder wordt ingegaan op de conclusies van het onderzoek:

2a Onderwijs: voor- en vroegschoolse educatie

Het bestuursakkoord werkt vanuit de ambitie in 2011 alle kinderen met een taalachterstand te bereiken met een traject voor voor- en vroegschoolse educatie. Wij werken momenteel in het kader van GSB3 met een taakstelling voor het bereik van voor- en vroegschoolse educatie van 50% van de doelgroep peuters en 55% van de doelgroep kleuters. Voor de eerste doelgroep is de gemeente verantwoordelijk, voor de tweede het basisonderwijs. Een taakstellend bereik van 100% achten wij niet haalbaar en pogingen daartoe weinig effectief. Daarom is het voorstel te volstaan met een taakstellend bereik van 75% in 2011. Dat voorstel komt overeen met de inzet van de in samenwerking met provincie Limburg en het ministerie van onderwijs op te starten pilot intensivering aanpak taalachterstand Zuid Limburg.

Concreet betekent bovenstaande dat het aantal kinderen dat deelneemt aan een VVE programma stijgt van 43% (april 2008) naar 75% in 2010 en volgende jaren. De totale doelgroep bedraagt op basis van landelijke cijfers 250 peuters.

Voor de realisering van deze taakstelling wordt zo optimaal mogelijk gebruik gemaakt van bestaande middelen. Voorstel is additioneel uit het bestuursakkoord in 2010 € 120.000 en in 2011 € 200.000 beschikbaar te stellen. Daarbij is overigens uitgangspunt dat wij ook na 2010 kunnen beschikken over het huidige reguliere budget incl. GSB-gelden. Daarover bestaat nog geen zekerheid.

2b Onderwijs: brede school/ combinatiefuncties

Het kabinet wil samen met de gemeenten en met de onderwijs-, sport- en cultuursector een structurele impuls geven aan de versterking van de brede school, de cultuur en de sport door de gefaseerde realisering van 2500 structurele combinatiefuncties in het hele land. Combinatiefuncties worden in de drie sectoren weggezet. Voorbeelden zijn een vakleerkracht op een basisschool gecombineerd met buitenschoolse opvang bij sportverenigingen of ontwikkelen en uitvoeren cultuureducatie voor jongeren in het museum gecombineerd met lessen popmuziek in het onderwijs. Voor de gemeente Sittard-Geleen betekent dit 6,5 fte in 2008 oplopend tot 13,8 fte in 2011.

Het bestuursakkoord geeft voor de financiering de volgende richtlijnen: de kosten (gemiddeld € 45.000) worden gedeeld door rijk (40%), werkgever (40%) en gemeente (20%). Er wordt rekening mee gehouden, dat voor combinatiefuncties, die met name in de cultuur en sport moeten worden gerealiseerd geen werkgevers (sport- en culturele verenigingen) te vinden zijn, die het werkgeversdeel kunnen bekostigen. Daarom wordt voorgesteld vanaf 2011 jaarlijks € 100.000 beschikbaar te stellen om in voorkomende gevallen een deel van die kosten voor rekening van de gemeente te nemen. In de tussentijd wordt gebruik gemaakt van te verwachten onderuitputting. Voor Sittard-Geleen betekent dat:

<i>X€ 1.000</i>	2008	2009	2010	2011
Aantal fte's	6,5 fte	8,5 fte	13,8 fte	13,8 fte
Gemeentelijk aandeel 20%	0	60	125	125
Gemeentelijke bijdrage in aandeel werkgevers				100
Totaal	0	60	125	225

Voorstel is deze bijdragen beschikbaar te stellen.

2c Onderwijs: voortijdig schoolverlaten (VSV)

De extra middelen die het rijk beschikbaar stelt voor VSV zijn bedoeld om gemeenten hun coördinerende rol t.a.v. de aanpak van voortijdig schoolverlaten te laten vervullen. Daartoe zullen met de gemeenten afspraken worden gemaakt over een stapsgewijze reductie van het aantal voortijdige schoolverlaters. Aanvullend daarop zullen nadere afspraken met gemeenten worden gemaakt over het gezamenlijk realiseren van maatwerktrajecten voor jongeren die op het punt staan uit te vallen.

Onze programmabegroting kent twee doelstellingen:

- Leerplicht: 100% leerplichtigen op school of alternatief traject. De nadruk ligt op implementatie van de kwalificatieplicht die vanaf schooljaar 2007/2008 van kracht is.
- Voortijdig Schoolverlaten; jaarlijkse afname van 10% VSV t.o.v. het voorgaand jaar. De nadruk ligt hierbij op preventieve activiteiten.

Dit ambitieniveau komt overeen met de ambities van het bestuursakkoord tot en met 2010. In die periode kan bovenstaand ambitieniveau gedekt worden zonder inzet van middelen uit het bestuursakkoord. Vanaf 2011 zijn echter geen incidentele en GSB-middelen meer voorhanden.

Voorgesteld wordt dit als risico te melden en anticiperend op macro middelenstromen dit bij de begrotingsvoorbereiding 2011 ter hand te nemen.

2d Jeugd en gezin: Centra voor jeugd en gezin incl. elektronisch kinddossier/verwijsindex

Het bestuursakkoord is gericht op het creëren van een landelijk dekkend netwerk van laagdrempelige voorzieningen voor jeugdzorg, en de introductie van een elektronisch kinddossier (EKD).

In deze centra voor jeugd en gezin worden de volgende functies gebundeld:

- jeugdgezondheidszorg (0 – 19 jaar),
- WMO-functies (I&A, signalering, toeleiding, licht pedagogische hulp, coördinatie van zorg),
- schakel jeugdzorg,
- schakel zorg- en adviesteams (VO en PO).

Overleg over het basisaanbod per centrum en de spreiding (Geleen, Sittard, Born) verkeert in een afrondende fase.

De organisatie van het CJG zal t/m 2009 een samenwerking zijn van het huidige aanbod. Daarna gaan we uit van een geïntegreerde vorm van samenwerking of fusie van onderdelen. Vanaf dat moment moeten er integratievoordelen ontstaan. In 2009 ontstaan er desintegratiekosten waarvan we van mening zijn dat deze binnen de reguliere subsidiestromen en de voorziening CJG moeten worden opgevangen.

De nieuwe opzet van het CJG brengt extra eenmalige (verhuizing) en structurele kosten (nieuwe taken en functies) met zich mee. De structurele extra uitgaven waaronder zorgcoördinatie, pedagogische hulpverlening en de instrumenten EKD en Verwijsindex (VIR) moeten gedekt worden uit een extra Brede Doel Uitkering en de olopende middelen in het accres. Op dit moment wordt het CJG Geleen uitgewerkt en vervolgens volgen Sittard en Born.

De kostenontwikkeling is in beeld gebrachte op basis van de begrotingsresultaten van voorgaande jaren, voorcalculatie van toegevoegde functies en op onderdelen aannamen op basis van richtlijnen van VNG dan wel ministeries.

Het meerjarig overzicht van inkomsten is gebaseerd op de beschikbare specifieke uitkeringen.

Alle ramingen hebben nog een hoge mate van onzekerheid, omdat het CJG nog in ontwikkeling is. Die hoge mate van onzekerheid houdt een risico in. Om daarvoor een achtervang te creëren wordt voorgesteld de kosten te ramen overeenkomstig de beschikbare BDU en andere reguliere budgetten en doeluitkeringen verhoogd met minimaal 75% van de middelen die door het Rijk in het accres zijn ondergebracht voor het CJG. Als in de praktijk minder kosten worden gemaakt stellen wij voor tot en met 2011 het surplus te storten in een egalisatiereserve. Vanaf 2012 kan op basis van de realisatie tot en met 2011 het structurele kostenniveau in de begroting worden opgenomen.

X € 1.000	2008	2009	2010	2011
Prestatie-niveau	Exploitatie CJG Geleen en regulier aanbod JGZ	Exploitatie CJG Geleen en Sittard en regulier aanbod JGZ	CJG in Geleen, Sittard en Born geïntegreerd	CJG in Geleen, Sittard en Born geïntegreerd
kosten	2.032	2.633	2.807	2.829
dekking				
BDU en overige	2.069	2.210	2.342	2.528
Bestuursakkoord	160	220	380	480
Storting in/onttrekking aan Voorziening CJG	+ 197	- 203	- 85	+ 179

Om binnen het budgettaire kader te blijven (75%) zijn de toegestane kosten en de bijdragen uit het bestuursakkoord in 2009 en 2010 met € 100.000 verlaagd. In de voorbereiding naar de Programmabegroting 2009 zal worden bezien of die verlaging ongewenste consequenties heeft. Zonodig zal bij de vaststelling van de begroting 2009 daarop teruggekomen worden.

Voorstel is uit het bestuursakkoord voor de realisering en exploitatie van de Centra voor Jeugd en Gezin de volgende budgetten beschikbaar te stellen:

2009: € 220.000

2010: € 380.000

2011: € 480.000.

2e Armoedebeleid: taakstelling bereik maatregelen armoedebeleid

Sittard-Geleen streeft in lijn met het bestuursakkoord naar toename van maatschappelijke participatie door burgers met armoedeproblematiek. De in de programmabegroting opgenomen SMART-doelstelling gaat uit van een toename van het bereik van 10 % van de doelgroep.

De nota armoedebeleid (in 2007 door de raad vastgesteld) maakt melding van extra kosten tengevolge van dat beleid van € 85.000 in 2008 en vanaf 2009 € 170.000 structureel. Voor de bekostiging daarvan zijn middelen aan het bestuursakkoord toegevoegd.

Ten gevolge van de werkgelegenheidsontwikkeling verwachten we de komende jaren naast uitstroom uit de WWB ook een verhoging van de participatie cq reïntegratie van andere groepen met een minimuminkomen.

Verder verwachten we dat de vervolmaking van het instrument collectieve ziektekostenverzekering leidt tot minder individuele aanvragen.

Als gevolg van participatiebeleid worden in toenemende mate kosten die eerder via de bijzondere bijstand werden vergoed, betaald via het werkdeel.

Los van de schommelingen binnen de diverse begrotingsjaren liggen de uitgaven voor bijzondere bijstand sec rond de € 1.010.000. Dat is structureel € 85.000 lager dan geraamd. Het nieuwe beleid kost bij ongewijzigde omstandigheden €170.000. Gelet op de aannames onder de overwegingen m.b.t. de ontwikkeling van de uitgaven kan de helft daarvan gedekt worden uit het bestaande budget voor bijzondere bijstand.

Onderzoeksopdracht was na te gaan welke eisen het bestuursakkoord stelt aan te leveren prestaties, welke kosten dat met zich meebrengt en of in de doelen kan worden voorzien door reeds bestaande activiteiten en instrumenten resp. bijbehorende budgetten.

Per saldo levert het onderzoek het volgende budgettaire beeld op:

	2008	2009	2010	2011
Activiteit	Noodzakelijke bijdrage uit accres bestuursakkoord			
	<i>x € 1.000</i>			
VVE	-	-	120	200
Brede school/combinatiefuncties	-	60	125	225
VSV	-	-	-	pm
CJG	Doorkijk	220	380	480
Armoedebeleid	Doorkijk	85	85	85
Totaal t.l.v. bestuursakkoord		365	710	990

Verdere ontwikkelingen.

Binnen het programma Zorg worden verder de volgende bestedingsvoorstellen gedaan, die bekostigd worden uit het budget voor het programma Zorg voortkomend uit het bestuursakkoord.

2f Zorgstructuur basisonderwijs.

Het onderwijsachterstandenbeleid en het bestuursakkoord (gekoppeld aan de schakelfunctie centra voor jeugd en gezin) onderstrepen het belang van een dekkende zorgstructuur in de vorm van zorg- en adviesteams zowel voor het voortgezet onderwijs als het primair onderwijs. In het primair onderwijs is deze dekkende zorgstructuur opgezet met inzet van een pilot van de provincie.

De financiering was tot 1 januari 2008 voor een bedrag van € 30.000 gedekt uit tijdelijke middelen gekoppeld aan de pilot van de provincie. Bij de vaststelling van de voorstellen in

het kader van Doorkijk 2008-2010 is ten laste van het accres bestuursakkoord € 30.000 beschikbaar gesteld om deze maatregel te kunnen voortzetten. Voorstel is dat budget structureel te maken middels een jaarlijkse bijdrage ad € 30.000.

2g Mondiaal beleid

Het voorstel is om, gefaseerd over een periode van drie jaar, het Mondiaal Beleid te laten doorgroeien tot een bedrag van € 1,- per inwoner. In het kader van de Doorkijk 2008-2010 is besloten in 2008 het bestaande subsidie, zijnde € 37.371, met € 25.000 te verhogen. Voorgesteld wordt het subsidie in 2009 wederom te verhogen met € 25.000 en in 2010 vervolgens met € 10.000 zodat vanaf dat jaar het niveau van € 1,- per inwoner is bereikt.

2h Vluchtelingenwerk

Al enkele jaren worden de activiteiten die de Stichting Vluchtelingenwerk Zuid Limburg (locatie Sittard-Geleen) uitvoert voor de bevordering van integratie en participatie van vluchtelingen en asielmigranten incidenteel gedekt. De mogelijkheden voor incidentele dekking zijn vanaf 2009 uitgeput. Het betreft een jaarlijks terugkerende activiteit waarvoor wordt voorgesteld in structurele dekking te voorzien met ingang van 2009 ter hoogte van € 40.000.

2i Verenigingscontactpunt.

In de programma-afspraken 2006-2010 “De burger centraal, de stad op orde” staat het voornemen om de ondersteuning aan verenigingen naast het reguliere middel van subsidiëring uit te breiden met een verenigingscontactpunt. Ook in het beleidsplan WMO wordt onder prestatieveld 4 “Het ondersteunen van mantelzorgers en vrijwilligers” uitgesproken dat het zaak is om de vrijwillige inzet zo goed mogelijk te ondersteunen en te stimuleren. De maatregelen bestaan uit het inrichten van een digitaal verenigingsloket in het najaar 2008 en het aanstellen van een gemeentelijke accountmanager voor het verenigingsleven. De kosten worden geraamd op € 20.000 voor drie jaar met ingang van 2009. De dekking van deze kosten is voorzien in bestaande budgetten.

Samenvatting besluiten Doorkijk en voorstellen Voorjaarsnota Programma Zorg

<i>X € 1.000</i>	2008	2009	2010	2011
Prestaties cf bestuursakkoord	Doorkijk	365	710	990
Zorgstructuur primair onderwijs	Doorkijk	30	30	30
Mondiaal beleid	Doorkijk	50	60	60
Vluchtelingenwerk		40	40	40
Verenigingscontactpunt*		-	-	-
Totaal	Doorkijk	485	840	1.120
Beschikbare vrije beleidsruimte bestuursakkoord (75%)	Doorkijk	525	825	1.125

* worden gedekt uit reguliere budgetten.

3. Verdere ontwikkelingen voor Programmabegroting 2009.

Naast bovengenoemde voorstellen zijn andere voorstellen nog in voorbereiding. Deze worden hieronder beschreven. Als de voorstellen tijdig leiden tot een collegebesluit, zullen zij deze in het kader van de integrale afweging binnen de Programmabegroting 2009 aan de orde worden gesteld.

3a Onderwijs: maatschappelijke stages

Conform Regeerakkoord hebben rijk en gemeenten overeenstemming bereikt over de inzet van de gelden uit de Participatie-enveloppe (pijler 4 Sociale Samenhang) voor een makelaarsfunctie ten behoeve van vrijwilligerswerk en maatschappelijke stage.

Gemeenten zullen de middelen de komende jaren ontvangen om bij te dragen aan het ontstaan van een effectieve bemiddelingsinfrastructuur op lokaal of regionaal niveau. De middelen zijn bedoeld voor de verdere ontwikkeling van een makelaarsfunctie voor maatschappelijke stage, en voor stimulering van vrijwilligerswerk.

Aangezien voor beide aspecten gebruik gemaakt kan worden van dezelfde infrastructuur en bemiddelingsfunctie bij gemeenten, is gekozen voor een gezamenlijke inzet van de beschikbare middelen. Over de inzet van het budget hebben VWS, OCW en de VNG via het Bestuursakkoord overeenstemming bereikt. De afspraken zijn vastgelegd in een convenant.

De makelaarsfunctie richt zich op:

- vrijwillige inzet breed én op de maatschappelijke stagiair / leerling die niet gemakkelijk zelf een passende match weet te realiseren;
- het in staat stellen van vooral de kleinere vrijwilligersorganisaties om daadwerkelijk leerlingen- en vrijwilligers in het algemeen - te kunnen plaatsen;
- voor het vrijwilligersveld belangrijke investeringen die gedaan worden om van de maatschappelijke stagiair van nu, de vrijwilliger van de toekomst te maken. Dit laatste sluit nadrukkelijk aan bij onze doelstelling om het vrijwilligerswerk te versterken en te verbreden (kadernota Wmo).

De kosten van de makelaarsfunctie zijn in onderstaande tabel op basis van landelijke indicaties geraamd.

Om de doelstelling versterking infrastructuur vrijwilligerswerk op gemeentelijk niveau verder uit te bouwen zijn extra middelen opgenomen voor de vrijwilligersorganisaties, waar de maatschappelijke stage wordt ingevuld. Met alle betrokken scholen in het voortgezet onderwijs en de gemeenten in de regio WM wordt een plan van aanpak uitgewerkt voor de invoering de komende jaren.

De voorgestelde bijdrage aan het vrijwilligerswerk kan via een aanpassing van de subsidiecriteria in de beleidsregels vrijwilligerswerk worden opgenomen.

X € 1.000	2008	2009	2010	2011
Kosten				
Makelaarsfunctie	31	102	137	207
Subsidiebeleid	0	25	50	75
Dekking				
Specifieke uitkering	31	102	137	207
Bijdrage gemeente	0	25	50	75

3b Armoedebeleid: kinderen in armoedesituaties

Middels een schrijven van maart 2008 kondigt staatssecretaris Aboutaleb aan voor de jaren 2008 en 2009 jaarlijks 40 miljoen euro extra ter beschikking te stellen voor de participatie van kinderen in armoedesituaties. Voor Sittard-Geleen zal dit € 324.000 bedragen. De middelen worden verstrekt via het gemeentefonds en komen boven op de structureel extra verstrekte middelen voor armoedebestrijding en schuldhulpverlening. Het Rijk wil hiermee bereiken dat meer kinderen uit arme gezinnen deelnemen aan sport, cultuur of andere activiteiten.

In december 2007 heeft de Raad een nieuw armoedebeleid vastgesteld waarin al extra aandacht opgenomen is voor kinderen in armoedesituaties. Bij de formulering van het armoedebeleid en haar reikwijdte is vanzelfsprekend de factor financiën een wegingselement geweest. De verruiming van de mogelijkheden in 2008 en 2009 biedt de kans tot een meer integrale benadering van participatie van kinderen en een verruiming van de mogelijkheden.

Het lijkt, gezien het staande beleid, zinvoller een relatie te leggen met de inzet van bestaande voorzieningen zoals stichting leergeld of nieuwe voorzieningen als de combinatiefuncties (onderwijs, sport, cultuur) dan de categoriale regeling uit te breiden of verstrekkingen op te hogen.

3c Kadernota jeugdbeleid

Op grond van de door de Raad vastgestelde kadernota jeugd is binnen het domein vrije tijd besloten om per stadsdeel accommodatiegebonden jeugd- en jongerenwerk te realiseren met een goede spreiding over de stad. Hieraan dient te worden gekoppeld professionele ondersteuning van het vrijwilligerswerk en randvoorwaarden voor uitbreiding activiteiten. Voorgesteld wordt om het vrijwillig jeugd- en jongerenwerk voor de doelgroep 12 jaar en ouder meer subsidie te verlenen om een op de vraag afgestemd activiteitenaanbod te kunnen realiseren.

Verder wordt de ambitie om per stadsdeel over één jongerenwerker te beschikken onder de aandacht gebracht zonder deze nu in een claim op de vrije beleidsruimte te vertalen.

Voor verhoging van het activiteitenbudget in de 5 stadsdelen wordt jaarlijks € 50.000 totaal gevraagd.

3d Fair trade

In juli 2007 heeft het college zich uitgesproken te gaan voor de titel van Fairtrade-gemeente. Om het predikaat te krijgen moet worden voldaan aan een zestal criteria. Als Fairtrade-gemeente spreken wij ons nadrukkelijk uit voor een eerlijke handel, een eerlijke verdeling van de rijkdom, een bewustwording van en het ontwikkelen van een visie op het terrein van mondiale samenwerking en maatschappelijk verantwoord ondernemen. De criteria vereisen niet alleen activiteiten van de gemeente, maar ook van haar burgers, organisaties, verenigingen, scholen, winkels en horeca. De gemeente wil dit doel bereiken via een project waarbij zowel vanuit de gemeentelijke organisatie als vanuit de gemeentelijke samenleving personen en organisaties worden betrokken. De hiertoe in het leven geroepen projectgroep legt op dit moment de hand aan het project- en communicatieplan. Deze plannen worden op korte termijn aan het college aangeboden.

Met het behalen van de titel is een termijn van twee jaar gemoeid. Voor de uitvoering van de activiteiten voor 2008 en 2009 is jaarlijks een bedrag van € 25.000,-- benodigd.

3e Defibrillatoren

Motie van de raad eind 2007 waarin het college gevraagd wordt een onderzoek in te stellen naar mogelijke locaties voor defibrillatoren en vervolgens met een voorstel te komen. Na de zomer worden de resultaten van dit onderzoek verwacht en kan op basis hiervan een voorstel aan het college worden voorgelegd.

3f Voorkomen sociaal isolement

Eind 2007 is in Sittard-Geleen de seniorenmonitor uitgevoerd. De resultaten worden in de zomer 2008 verwacht. In de stadsdeelplannen wordt de groep ouderen als speerpunt aangeduid. De mede als gevolg van de krimp ontstane noodzaak tot concentratie en de toename van het aantal ouderen in de komende jaren maken keuzes noodzakelijk. We verwachten dat uit de resultaten van de seniorenmonitor zal blijken welke maatregelen adequaat zijn om sociaal isolement te voorkomen. Deze maatregelen kunnen kosten met zich meebrengen.

3g Participatie, inburgering en tolerantie

In zijn vergadering van 29 maart 2007 heeft de raad de verordening Wet inburgering Sittard-Geleen vastgesteld. Aan de verordening lag de PIT-nota "Samen één in Sittard-Geleen" als inhoudelijke onderbouwing ten grondslag.

In de PIT nota wordt ingegaan op de taak van de gemeente om de participatie en inburgering van alle burgers te bevorderen. Daarvoor heeft de gemeente mogelijkheden op

de beleidsterreinen onderwijs, jeugd arbeidsmarktbeleid reïntegratie en inburgering. Belangrijk instrument hierbij is communicatie.

De verwachting is dat in oktober een beleidsplan en uitvoeringsprogramma aan de Raad kan worden aangeboden.

3h Project “Allochtone vrouwen geven kleur aan Sittard-Geleen”.

Het Ministerie van OCW heeft gemeenten uitgenodigd deel te nemen aan het project “Duizend en één Kracht”. Doel van het project is om met het laten instromen van allochtone vrouwen in het vrijwilligerswerk de vrijwilligersorganisaties te laten “verkleuren”. Het project komt overeen met onze op participatie gerichte doelstellingen en het beleid zoals beschreven in de nota “Samen één in Sittard-Geleen” (PIT: Participatie, Inburgering en Tolerantie). Het College heeft het lokale project “Allochtone vrouwen geven kleur aan Sittard-Geleen” in dit kader voor subsidiëring ingediend. Voor de cofinanciering zijn jaarlijkse bedragen ad € 50.000 nodig in de periode 2008-2010, voor het jaar 2008 opgehoogd met € 15.000 voor aanloopkosten. Voor 2008 is dekking voorhanden binnen de reguliere begroting. Voor 2009 en 2010 heeft het college besloten een beroep te doen op de middelen van het bestuursakkoord voor het programma Zorg “met eerst de inspanningsverplichting het reguliere budget aan te spreken”.

3k Intensiveren ondersteuning vrijwilligers- en verenigingsinfrastructuur

De gemeente Sittard-Geleen kent vele verenigingen en organisaties op het gebied van cultuur, sport, welzijn en zorg. In totaal telt de gemeente circa 350 gesubsidieerde vrijwilligersorganisaties en 250 sportclubs. De gemeente beschikt daarmee over een groot kapitaal dat een bindende werking heeft, en door de gemeente ook gericht met subsidie wordt ondersteund.

De beleidsregels voor toekenning van structurele subsidies zijn gebaseerd op vaste bedragen (bijv. per lid of activiteit). Deze bedragen zijn sinds 2005 niet aangepast.

Dalende ledenaantallen wil echter niet zeggen dat de kosten van de verenigingen ook afnemen. Deze nemen eerder toe als gevolg van strengere regelgeving (arbo, veiligheid, eisen te stellen aan het kader), stijgende energiekosten en doorberekening van kosten voor dienstverlening die voorheen door het vrijwillig kader ingevuld werd. Na vaststelling van de ASV zal worden onderzocht of de vastgestelde bedragen en/of de systematiek aangepast dienen te worden.

PROGRAMMA WERK EN ECONOMIE

1. Besluiten Doorkijk.

In het kader van de Doorkijk 2008-2010 heeft de raad besloten voor Branding Zuid-Limburg in 2008 € 100.000 beschikbaar te stellen. De bedragen vanaf 2009 zouden betrokken worden bij de integrale afweging in het kader van de Voorjaarsnota.

2. Voorstellen Voorjaarsnota

Branding.

Reeds eerder besloten gemeenten om gezamenlijk met bedrijfsleven en de Provincie Limburg het gebied Zuid-Limburg van een nieuw, fris en economisch verantwoord imago te voorzien zowel op landelijk als internationaal niveau. Daarvoor wordt van onze gemeente een bedrag van € 1,0/inwoner per jaar gevraagd (€ 0,1 mln. per jaar). Voorstel is deze bijdrage te verlenen ten laste van de reserve economische ontwikkeling.

Logistieke visie.

De aanwezigheid van goede logistieke verbindingen is een belangrijke vestigingsplaatsfactor voor grote bedrijven als SABIC, DSM en Nedcar. Inmiddels wordt ook duidelijk dat die logistieke infrastructuur ook kansen biedt voor de ontwikkeling van nieuwe bedrijvigheid in de sfeer van de logistieke dienstverlening. Samen met het ministerie van Verkeer en Waterstaat, de Provincie Limburg en het bedrijfsleven wordt een logistieke visie en programma ontwikkeld. Zwaartepunten daarvan zijn o.a. voorstellen op het vlak van de verbetering van de multimodale ontsluiting van het Chemelotterrein (spoor, water) inclusief de spooraansluiting richting het zuiden, herstart overleg, onderzoek en lobby met als doel de aanleg van de EPDC pijpleiding, onderzoek naar de spoorontsluiting van Zuid-Limburg op het Ruhrgebied (in relatie tot IJzeren Rijn) en op Belgisch Limburg (Fenix-project) alsmede het realiseren van een ongehinderde logistieke verbinding tussen de haven in Born en de automotieve en logistiek georiënteerde terreinen zoals IPS, Nedcar, Sluisweg en Industriepark Noord. Andere voorbeelden van projecten, die in het kader van de logistieke visie nog aandacht zullen krijgen zijn onder meer experimenten met alternatieve vormen van stadsdistributie en vraagbundelingstrajecten van logistieke bedrijven.

Om een adequate uitwerking en realisering van de logistieke visie te kunnen begeleiden ontbreekt de noodzakelijke ambtelijke capaciteit. Voorstel is bij de afdeling Economische Zaken structureel 1 fte per jaar extra in te zetten voor de beoogde resultaten op dit beleidsterrein en daarvoor in 2008 € 40.000 en vanaf 2009 jaarlijks € 80.000 beschikbaar te stellen ten laste van de reserve economische ontwikkeling.

MKB Stedenprogramma.

Samen met het MKB-Limburg en de Rabobank en met actieve ondersteuning van de LWV, de Kamer van Koophandel en de ondernemersverenigingen in onze stad is het zgn. MKB-Stedenprogramma opgezet. Dat programma voorziet in de invoering van een systeem voor regionale bewegwijzering van de bedrijventerreinen, beveiliging bedrijventerreinen, het invoeren van park- en centrummanagement en de vermindering van de administratieve lastendruk.

Voor 2008 is het streven 2 prioritaire projecten uit te voeren:

- de verdere uitrol van de camerabeveiliging op bedrijventerreinen, waarvoor € 0,5 mln. gevraagd wordt. Voor dat bedrag worden alle bedrijventerreinen voorzien van camerabeveiliging.
- de verbetering van de gemeentelijke dienstverlening aan ondernemers, waarvoor een plan van aanpak wordt opgesteld. Met de opstelling van het plan van aanpak is € 50.000 gemoed.

Voorstel is beide bedragen in 2008 beschikbaar te stellen ten laste van de reserve economische ontwikkeling.

De ontwikkeling van het parkmanagement kan nog leiden tot verdere projectvoorstellen. Voor zover nodig zal de inzet van gemeentelijke middelen daarvoor worden betrokken bij de integrale afweging in het kader van de Programmabegroting 2009 of later.

Uitvoeringsprogramma retailstructuurvisie.

De uitkomsten van het euregionaal koopstromenonderzoek tonen aan dat Sittard-Geleen onvoldoende profiteert van haar euregionale positie. Er is sprake van koopkrachtafvloeiing. Mede als gevolg van de demografische teruggang van de bevolking staat de leefbaarheid van de kleinere kernen en wijken onder druk. Er is alle reden om de winkelstructuur in onze stad onder de loep te nemen. Daartoe is een retailstructuurvisie opgesteld en door de Raad besloten in februari 2008.

Nu komt het er op aan om een uitvoeringsprogramma te ontwikkelen en tot uitvoering te brengen. Een voorzet voor dat uitvoeringsprogramma is samen met de ondernemers ontwikkeld en voorziet in de versterking en promotie van de centra inclusief nieuwe impulsen om het bezoek aan de weekmarkten te vergroten, de organisatie van binnenstadsondernemers in de vorm van centrummanagement, bestrijding leegstand, het ontwikkelen van een plan van aanpak voor verbetering van de wijkwinkelcentra Zuidhof en Limbrichterveld. Daarnaast geven ondernemers in de centra grote prioriteit aan de verbetering van de kwaliteit openbare ruimte stadscentrum (Sittard) en invoering van het keurmerk veilig ondernemen/winkelen voor het centrum van Geleen. Het uitvoeringsprogramma retail is bedoeld als compensatie voor lokale MKB-lasten in het kader van de indexerings OZB niet-woningen en de invoering van reclamebelasting. Bekostiging vindt grotendeels plaats uit het fonds economische ontwikkeling, dat daartoe extra middelen ontvangt uit de algemene middelen.

Voorstel is voor de volgende doelen budgetten beschikbaar te stellen:

- Invoering centrummanagement een jaarlijks budget van € 500.000 vanaf 2009 en € 150.000 in 2008;
- Invoering veilig ondernemen/winkelen voor het centrum van Geleen: € 100.000 in 2008;
- Verhoging van de kwaliteit van de openbare ruimte in het centrum van Sittard een investeringsbudget van € 600.000; door inzet van de instandhoudingsbudgetten Integraal Beheer Openbare Ruimte wordt kwaliteitsniveau B gewaarborgd. Het gevraagde budget is bedoeld om de inrichting van de openbare ruimte op A-niveau te brengen; concreet gaat het onder meer om het doortrekken van de nieuwe bestrating van Steenweg en Voorstad in het kernwinkelgebied van centrum Sittard;
- Ontwikkelen plan van aanpak wijkwinkelcentra Zuidhof en Limbrichterveld € 100.000 in 2008;
- Ontwikkelen plan van aanpak versterking weekmarkten € 25.000 in 2008.
- Tot slot ontbreekt voldoende ambtelijke capaciteit voor de uitvoering van dit programma-onderdeel. Voorgesteld wordt voor een periode van 3 jaar 1 fte beschikbaar te stellen á € 80.000 per jaar.

Voor veilig ondernemen in het centrum van Geleen kan gebruik worden gemaakt van het veiligheidsbudget in de Programmabegroting, evenals voor de dekking van de voorbereidingskosten van het plan van aanpak versterking weekmarkten.

Ondernemershuis.

Gemeentelijk economisch beleid is voorwaardenscheppend. Krachtig beleid is slechts dan mogelijk indien op strategisch, tactisch en operationeel niveau wordt ingezet op strategisch partnership, krachtenbundeling en middelencoördinatie tussen overheden, intermediaire organisaties en bedrijfsleven. De rol van de gemeentelijke overheid verschuift in dat krachtenspel naar die van facilitator, netwerker en regisseur. Voor de realisering van het economisch programma is de organisatorische en fysieke bundeling van de inzet van bovengenoemde partijen in een te ontwikkelen "Ondernemershuis" een belangrijke en beloftevolle stimulans. Onlangs is gebruik makend van bestaande budgetten het haalbaarheidsonderzoek gestart.

Voorgesteld wordt voor dit project een gemeentelijke bijdrage van € 1,0 mln. beschikbaar te stellen, waarvan € 300.000 in 2008 en € 700.000 in 2009. Kosten worden ten laste gebracht van de cofinancieringsmiddelen voor het programma Werk.

Arbeidsmarkt.

Op het vlak van het gemeentelijk arbeidsmarktbeleid staan middelen ter beschikking voor de participatie en reïntegratie van werkzoekenden. Om die effectief te kunnen inzetten moet het arbeidsmarktbeleid gemeentelijk, regionaal en op Zuid-Limburgs niveau verder worden ontwikkeld. De ondersteuning van vraaggerichte arbeidsmarktinitiatieven moet gaan helpen vacatures te vervullen in de sectoren waar het echt knelt, zoals de procestechiek, de logistiek, de zorg en het MKB. Een belangrijke opgave is ook de invoering van de nieuwe wet Sociale Werkvoorziening. Om het arbeidsmarktbeleid beleidsmatig te ondersteunen is verhoging van de beleidscapaciteit naar structureel 2 fte noodzakelijk, evenals tijdelijke invulling van capaciteit voor projectmanagement gedurende 2 jaar met de opdracht om de effectiviteit van het arbeidsmarktbeleid te verhogen.

Voorgesteld wordt daartoe structureel € 90.000 per jaar beschikbaar te stellen en gedurende twee jaar € 75.000. Voorstel is de structurele kosten ten laste te brengen van de reserve economische ontwikkeling en de kosten van de tijdelijke capaciteit ten laste van het werkdeel van het fonds Werk en Inkomen. Indien onverhoopt blijkt dat de betreffende kosten niet declarabel zijn, dan zal bij de vaststelling van de Programmabegroting 2009 een alternatief dekkingvoorstel worden gedaan.

Doorlopende leerlijn VMBO/MBO

Ter versterking van de doorlopende leerlijnen van VMBO naar MBO is een plan voor de herhuisvesting van DaCapo uitgewerkt. Obstakel voor de realisering daarvan vormt nog een niet gedekt tekort in de begroting, waarvoor inmiddels ook in de lobbytrajecten initiatieven zijn genomen om externe middelen te verwerven. In de loop van 2008 zullen afhankelijk van de resultaten daarvan besluiten genomen moeten worden. Vooralsnog wordt ervan uitgegaan, dat realisatie binnen de vastgestelde budgettaire kaders kan plaatsvinden.

State of the art huisvesting voor de sportacademie van Fontys Hogescholen.

Met Fontys Hogescholen wordt de verdere verankering van de Hogeschool en in het bijzonder de faculteit sport en bewegen onderzocht. Zeker omdat daarmee ook een bijdrage kan worden geleverd aan de ontwikkeling van de sportimpuls in het Middengebied is het nodig gemeentelijke middelen in te zetten om noodzakelijke investeringen te kunnen realiseren. Voorstel is (onder het voorbehoud van goedkeuring van de plannen) in de periode 2009 tot en met 2012 jaarlijks een investeringsbijdrage beschikbaar te stellen van € 1 miljoen ten laste van de cofinancieringsmiddelen voor het programma Werk.

Realisering van dit project zal worden geïntegreerd in de ontwikkeling van de sportimpuls Sittard-Geleen in het Middengebied (programma Omgeving).

Subsidie VVV Zuid-Limburg

In regionaal verband is de subsidiëring van de VVV Zuid-Limburg herzien. Als gevolg van de nieuwe berekeningsgrondslag neemt het aandeel van Sittard-Geleen met € 23.000 per jaar toe.

Samenvatting besluiten Doorkijk en voorstellen Voorjaarsnota Programma Werk

<i>X € 1.000.000</i>	Exploitatie ten laste van fonds ec. ontwikkeling				investeringen			
	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011
Branding	0,10	0,10	0,10	0,10				
Logistieke visie	0,04	0,08	0,08	0,08				
Camerabeveiliging bedrijventerreinen	0,50							
Verbetering dienstverlening aan MKB	0,05							
Uitvoering retailstructuurvisie	0,04	0,08	0,08	0,04				
Centrummanagement	0,15	0,50	0,50	0,50				
Kwaliteit openbare ruimte centrum Sittard		0,60						
Plan van aanpak wijkwinkelcentra Zuidhof en Limbrichterveld	0,10							
Ondernemershuis					0,30	0,70		
Arbeidsmarkt	0,08	0,17	0,13	0,09				
Sportaccommodatie Hogeschool Fontys						1,00	1,00	1,00
Subsidie VVV		0,02	0,02	0,02				
Totaal	1,06	1,55	0,91	0,83	0,30	1,70	1,00	1,00
Beschikbare vrije beleidsruimte (75%)	1,28	1,74	0,85	0,92	2,25	1,69	1,69	1,69

3. Verdere ontwikkelingen voor Programmabegroting 2009.

Naast bovengenoemde voorstellen zijn andere voorstellen nog in voorbereiding. Deze worden hieronder beschreven. Als de voorstellen tijdig leiden tot een collegebesluit, zullen zij deze in het kader van de integrale afweging binnen de Programmabegroting 2009 aan de orde worden gesteld.

Chemieconvenant.

De ervaringen met het chemieconvenant zijn positief. De huidige convenantperiode liep af in het najaar van 2007. Voor de periode 2008 – 2011 wordt een nieuwe convenant en actieprogramma ontwikkeld met als zwaartepunten de verbetering van de multimodale bereikbaarheid en ontsluiting van het Chemelotterrein via spoor en water, de doorontwikkeling van de Research en Businesscampus alsmede de ontwikkeling van een gezamenlijke acquisitiestrategie inclusief het organiseren van trekkapitaal om nieuwe bedrijven aan te trekken voor het Chemelotterrein.

Wij verwachten dat de ontwikkeling van het nieuwe convenant en het daaronder liggende actieprogramma zijn beslag zal krijgen in het najaar van 2008.

Daaruit zullen tot een totaalbedrag van € 2 à 3 miljoen voorstellen voortkomen met betrekking tot de besteding van de vrije beleidsruimte resp. de indiening van nieuwe cofinancieringsprojecten. Die voorstellen zullen worden betrokken bij de integrale middelenafweging in het kader van de vaststelling van de Programmabegroting 2009.

Uit de logistieke visie zullen enkele uitvoeringsprojecten voortkomen, die uit meerdere bronnen zullen worden bekostigd. Waarschijnlijk zal ook een beroep op de gemeente worden gedaan om voor cofinanciering zorg te dragen voor een totaalbedrag van circa € 2 miljoen. Die voorstellen zullen worden betrokken bij de integrale middelenafweging in het kader van de vaststelling van de Programmabegroting 2009.

In het kader van de programma-ontwikkeling met betrekking tot de integrale gebiedsvisie rondom de **A2 spoor-maaszone** wordt hoge prioriteit gegeven aan het vinden van een oplossing voor het bestrijden van de verkeersoverlast als gevolg van de werkzaamheden voor de verbreding van de A2. Gestudeerd wordt op mogelijkheden voor een ongehinderde logistieke verbinding tussen de haven Born en de bedrijvenlocaties in Sittard-Noord en de voormalige gemeente Born. Verwachting is dat voor dit project een bedrag van € 1,0 mln. gemeentelijke cofinancieringsmiddelen nodig zal zijn.

Zorgtechnologie.

De Provincie Limburg, de gemeente Sittard-Geleen, ORBIS, het ministerie van Economische Zaken en de Europese commissie onderzoeken op dit moment de wijze waarop aan de ORBIS ontwikkeling de status kan worden gegeven van EU innovatieplatform. Hierbij is aandacht voor de wijze, waarop de innovatieve product- en dienstenontwikkeling een extra impuls kan worden gegeven. Wij verwachten dat er voor het zomerreces sprake zal zijn van een gezamenlijk met het Rijk en Provincie gedragen programma en voorstellen, waarvoor mogelijk tevens tot een bedrag van € 2 miljoen een beslag gelegd zal worden op gemeentelijke cofinancieringsmiddelen. Die voorstellen zullen worden betrokken bij de integrale middelenafweging in het kader van de vaststelling van de Programmabegroting 2009.

Wijkeconomie, startersbeleid en vrije tijdseconomie.

Ontwikkeling van beleid op deze terreinen heeft aandacht. Het is nog te vroeg om te kunnen spreken over voorstellen ter realisering van het beleid en de bekostiging daarvan. Eventuele voorstellen zullen worden betrokken bij de integrale afweging in het kader van de vaststelling van de Programmabegroting 2009.

PROGRAMMA OMGEVING

De belangrijkste ontwikkelingen binnen het programma Omgeving hebben betrekking op de verwerking van de gevolgen van de voorspelde krimp van de bevolkingsomvang in het beleid op een breed terrein. Onder het motto "Groei door kwaliteit" is recent de laatste hand gelegd aan de regionale woonmilieuvisie, waarna later dit jaar de vertaling daarvan in een meerjarig woningbouwprogramma volgt.

Op de tweede plaats vinden intensieve besprekingen plaats over de uitwerking van de volgende fasen van Zitterd Revisited. Over de Dobbelsteen zal eind dit jaar een volgende beslisronde plaatsvinden, waarbij ook de invulling van de stedelijke, culturele functies aan de orde zal komen.

Nu de voortgang van de bouw van het nieuwe ziekenhuis gestaag vordert zijn ook de besprekingen ter voorbereiding van de herontwikkeling van de huidige ziekenhuislocatie gestart. Ook daarover zullen in de loop van 2008 nadere besluiten volgen.

Met het voortschrijden van de tijd neemt tegelijk ook het risicoprofiel van de binnenstedelijke ontwikkeling toe evenals de noodzaak de achtervang daarvoor te vergroten. In een afzonderlijke paragraaf (zie paragraaf 4.1) wordt daar verder op ingegaan. Getracht wordt via het lobbytraject richting provincie, rijk en EU ook daarvoor middelen te verwerven.

1. Besluiten Doorkijk.

In het kader van de behandeling van de Doorkijk 2008-2010 is besloten voor de volgende projecten middelen beschikbaar te stellen resp. te reserveren:

- Project verbetering bereikbaarheid economische centra (quick wins netwerkanalyse) € 3,3 miljoen als bijdrage in een totale investering van € 10 miljoen;
- € 50.000 voor het opstellen van een visie op de integrale gebiedsontwikkeling Spoor/Maaszone;
- € 1,5 miljoen voor de verbetering van de externe veiligheid in de omgeving van het spoortracée Sittard;
- € 5 miljoen, gespreid over 4 jaar voor een gezamenlijk project met de provincie onder de noemer wijkontwikkeling in sociaal perspectief;
- € 4,5 miljoen, gespreid over 3 jaar voor de inrichting van publieke functies in de Dobbelsteen, waarvan in 2008 € 250.000 beschikbaar wordt gesteld als voorbereidingskrediet; om onderuitputting van kapitaallasten te voorkomen is het voorstel nu in 2008, 2009 en 2010 te volstaan met een jaarlijks voorbereidingskrediet van € 250.000, in 2011 € 1,75 miljoen beschikbaar te stellen en in 2012 € 2 miljoen.
- € 1,1 miljoen ten laste van het impulsbudget van de raad voor de aanleg van kunstgrasvelden voor DVO en OVCS;
- € 15.000 voor de huisvesting van Ouderenvereniging St. Augustinus
- € 50.000 voor de bestrijding van kleine knelpunten met betrekking tot sportaccommodaties
- Gemeentelijk monumentenbeleid jaarlijks € 180.000 vanaf 2009
- een investeringsbudget van € 1,1 miljoen voor de bouw van een nieuw archiefdepot voor het Regionaal Historisch Centrum om aan de eisen van de archiefwet te kunnen voldoen.

2. Voorstellen Voorjaarsnota

Centrumplannen.

Met betrekking tot de binnenstedelijke ontwikkelingen wordt ervan uitgegaan dat:

- Deze zich met name richten op de afronding van het Centrumplan Geleen en de verdere ontwikkeling van Zitterd Revisited
- Het financiële risico sterk moet worden teruggedrongen.

Daartoe wordt onder andere ingezet op het verwerven van subsidies.

Daartoe dienen kosten gemaakt te worden, waarvoor geen formele dekking bestaat in de begroting. Deze kosten worden voor 2008 geschat op maximaal € 50.000. Voorgesteld wordt deze € 50.000 beschikbaar te stellen ten laste van de vrije ruimte voor cofinancieringsprojecten van het programma Omgeving

Op het gebied van de **ontwikkeling van de stedelijke functies** zijn belangrijke ontwikkelingen aan de orde met betrekking tot **de (top)sport**.

Sittard-Geleen wil haar sterke positie op het gebied van sport en bewegen in Limburg verder uitbouwen.

Hiertoe wordt extra ingezet op:

- Sportstimulering;
- vitalisering van de sportverenigingen;
- topsport en talentontwikkeling;
- aanpassing en vernieuwing van de fysieke sportinfrastructuur.

De bijzondere positie van de regio Sittard-Geleen wordt breed onderschreven. In overleg tussen de gemeenten, verenigd in het stedelijk netwerk Zuid-Limburg en de provincie is overeenstemming bereikt over het toewijzen van het aandachtsgebied (top)sport aan Sittard-Geleen, dit onder het motto "Sittard-Geleen Sportimpuls".

Voor Sittard-Geleen is de sportimpuls van primair belang om de infrastructuur van sport, in relatie tot de sport zelf, het onderwijs, bedrijfsleven en zorginstellingen te versterken. Hiermee kan invulling gegeven worden aan de behoeften van het onderwijs in de Westelijke Mijnstreek, kan sportstimulering en topsport krachtiger worden ondersteund en nieuwe werkgelegenheid worden aangetrokken. Tevens kan de gemeente hierdoor haar regiofunctie als sportgemeente verder vorm en inhoud geven. Hiervoor zal afstemming over aanbod en sportstimulering plaatsvinden met omliggende gemeenten.

De provincie heeft aangegeven de ambitie te hebben de komende jaren te willen investeren in een Sportimpuls Limburg, waarbij de provincie samenwerking stimuleert om de sportinfrastructuur, de onderwijs- en zorgsector en de economie te versterken. De regio Sittard-Geleen is hierbij voor de provincie het episch centrum voor de (top)sport in Limburg met verbindingen naar de andere sterke regio's in Limburg.

Passend binnen vorenvermeld kader worden momenteel in nauwe samenwerking met de provincie de mogelijkheden verkend om te komen tot een tophandbal-structuur in Zuid-Limburg. Gebleken is, dat bij alle belangrijke stakeholders hiervoor draagvlak aanwezig is. De volgende stap is de uitwerking van een businessplan voor die tophandbalstructuur. Van de gemeente wordt gevraagd een bijdrage van € 85.000 te leveren in de bekostiging van het businessplan. De overige kosten worden gedragen door de provincie (€ 100.000) en de gemeente Beek (€ 15.000). In de verdere uitwerking zal ook het accommodatie-aspect aan de orde komen. Bezien zal worden of een integratie mogelijk is met de door Fontys geambieerde nieuwe multifunctionele onderwijs-sportvoorziening voor haar Sporthogeschool. Voorstel is € 85.000 beschikbaar te stellen en daarvoor in de 2^e Programmarapportage een incidentele dekking aan te geven.

Versterking lokale omroep.

Voorstel is ter versterking van de lokale omroep in 2008 en 2009 elk jaar een budget van € 125.000 beschikbaar te stellen voor uitbreiding van de technische uitrusting van Streekomroep Start. Voorstel is hiervoor in 2008 en 2009 budget beschikbaar te stellen ten laste van de vrije beleidsruimte voor stedelijke functies van het Programma Omgeving.

Preventie zwerfafval.

In de afgelopen periode is met succes een experimenteel programma uitgevoerd ter voorkoming van de dumping van afval in de openbare ruimte (zwerfafval). Daarin is samengewerkt met het basis- en het voortgezet onderwijs.

De ervaringen zijn positief, zodat de verwachting reëel is dat voortzetting van het programma en uitrol over de gehele gemeente een positief effect zal hebben. Om die reden heeft het college besloten het preventieprogramma voort te zetten en uit te rollen over de gehele gemeente. De kosten worden gedekt uit het afvaltarief.

Landschapspark de Graven.

De pogingen om voor de bekostiging van de Graven externe middelen te verwerven hebben tot dusverre geen resultaat opgeleverd. De reden hiervan is dat de Graven al bestaat op basis van provinciale en rijkssubsidies, waarvoor de gemeentelijke middelen de noodzakelijke cofinanciering vormen. Voorstel is voor de toekomst een nieuw scenario uit te werken:

- toewerken naar een nieuw landschapsontwikkelingsprogramma, zoals dat langzaam al contour krijgt in het kader van integrale gebiedsvisies (o.a. A2 zone, Groene Waarden),
- op basis van dat nieuwe landschapsontwikkelingsprogramma worden nieuwe samenwerkingsafspraken gemaakt over de realisering ervan
- de bekostiging van de uitvoeringsorganisatie maakt in de nieuwe convenantperiode onderdeel uit van de bekostiging van de uit te voeren projecten; de omvang van de organisatiebegroting wordt daarmee afhankelijk van de uit te voeren projecten.

Voorstel is het de Graven mogelijk te maken de periode tot het nieuwe programma te overbruggen.

Daarbij wordt voorgesteld meerjarig budget beschikbaar te stellen om overeenkomsten m.b.t. de afronding van het Absbroekbos en m.b.t. de Rode Beek te kunnen uitvoeren. Het gemeentelijk aandeel in de bekostiging van het Absbroekbos bedraagt € 325.000 per jaar over de periode 2009 tot en met 2011 en van de herontwikkeling van de Rode Beek bedraagt € 40.000 per jaar over de periode 2009 tot en met 2015. Beide projecten vloeien voort uit het vigerende ontwikkelingsprogramma de Graven. Ter overbrugging van de periode tot het nieuwe landschapsontwikkelingsprogramma wordt voorgesteld deze bijdragen in 2009 te verhogen tot € 784.000.

Samenvatting besluiten Doorkijk en voorstellen Voorjaarsnota Programma Omgeving

X € 1.000.000	Exploitatie				investerings			
	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011
Bereikbaarheid economische centra					1,65	1,65		
Visievorming integrale gebieds-ontwikkeling Spoor/Maaszona					0,05			
Externe veiligheid omgeving spoortracé Sittard					1,00	0,50		
Inrichting publieke functies in de Dobbelsteen								1,75
Vorbereidingskosten Dobbelsteen					0,25	0,25	0,25	
Archiefdepot Historisch Centrum					1,10			
Gemeentelijk Monumentenbeleid		0,18	0,18	0,18				
Vorbereidingskosten subsidietrajecten cofinanciering					0,05			
Businessplan tophandbal	x							
Sportaccommodatie Hogeschool Fontys Zie programma Werk								
Versterking lokale omroep	0,13	0,13						
Landschapspark de Graven						0,78	0,37	0,37
<i>Subtotaal tlv beleidsruimte Omgeving</i>	<i>0,13</i>	<i>0,31</i>	<i>0,18</i>	<i>0,18</i>	<i>4,10</i>	<i>3,18</i>	<i>0,62</i>	<i>2,12</i>
Wijkontwikkeling in sociaal perspectief					1,25	1,25	1,25	1,25
<i>Subtotaal tlv beleidsruimte Buurten en Dorpen</i>					<i>1,25</i>	<i>1,25</i>	<i>1,25</i>	<i>1,25</i>
Kunstgras DVO en OVCS					1,10			
Meubilair St. Augustinus	0,02							
Kleine knelpunten sportaccommodaties	0,05							
<i>Subtotaal tlv beleidsruimte impulsbudget raad</i>	<i>0,07</i>				<i>1,10</i>			
Totaal voorstellen	0,16	0,18	0,18	0,18	6,35	4,43	1,87	3,37
<i>Nieuw beleid exploitatie stedelijke functies en cofinancieringsprojecten</i>	<i>0,08</i>	<i>0,14</i>	<i>0,20</i>	<i>0,27</i>	<i>2,25</i>	<i>1,69</i>	<i>1,69</i>	<i>1,69</i>
<i>Nieuw beleid buurten en dorpen</i>	<i>0,08</i>	<i>0,14</i>	<i>0,20</i>	<i>0,35</i>	<i>4,5</i>	<i>3,38</i>	<i>3,38</i>	<i>3,38</i>
<i>Impulsbudget raad (alleen 2008)</i>	<i>0,10</i>				<i>1,0</i>			
Beschikbare vrije beleidsruimte (75%)	0,26	0,28	0,40	0,62	7,75	5,07	5,07	5,07

Bij de verdere besluitvorming in het kader van de Programmabegroting 2009 zal de overvraag naar investeringsruimte binnen het programma Omgeving in 2009 opgevangen worden door in 2008/9 investeringsruimte te gebruiken van programmaliijn buurten en dorpen om die in de jaren daarna weer terug te geven aan de programmaliijn buurten en dorpen.

3. Verdere ontwikkelingen voor Programmabegroting 2009.

Naast bovengenoemde voorstellen zijn andere voorstellen nog in voorbereiding. Deze worden hieronder beschreven. Als de voorstellen tijdig leiden tot een collegebesluit, zullen zij deze in het kader van de integrale afweging binnen de Programmabegroting 2009 aan de orde worden gesteld.

Duurzaamheidsbeleid

Over de behandeling van een voorstel daarover in het kader van de Voorjaarsnota zijn in de groslijst behorende bij Doorkijk 2008-2010 toezeggingen gedaan.

Inmiddels is een eerste uitwerking gereed voor de start van de discussie, waarna de doorwerking van de bijbehorende doelstellingen in de huidige beleidsprogramma's kan worden uitgewerkt.

In de uitwerking van **Zitterd Revisited** zijn nadere voorstellen te verwachten ten aanzien van:

- afronding fase 1 met het herstel van cultuur-historische waarden in de openbare ruimte, zowel in het winkelgebied als in de schootsvelden;
- fase 2: realisering van de Dobbelsteen;
- fase 3: herstructurering van de ziekenhuislocatie.

Voor zover nodig zullen afzonderlijk voorstellen worden gedaan voor de ontwikkeling van het stationsgebied.

Indien een en ander leidt tot voorstellen, waarvoor ook een beroep wordt gedaan op gemeentelijke middelen, zullen die voorstellen worden betrokken bij de integrale afweging in het kader van de vaststelling van de Programmabegroting 2009.

In september 2008 is de raadsbehandeling van de sportnota voorzien, waarin de uitwerking van de visienota sport en bewegen is opgenomen. Tevens zijn voorstellen verwerkt met betrekking tot de tophandbalstructuur. Een en ander kan voorstellen tot gevolg hebben om voor dergelijke ontwikkelingen middelen beschikbaar te stellen. Deze zullen vervolgens worden betrokken bij de integrale afweging in het kader van de vaststelling van Programmabegroting 2009.

In de uitwerking van dit alles is uitgangspunt, dat de gemeente zichzelf tot doel heeft gesteld het kostenniveau binnen het product sport in het kader van de ombuigingen te reduceren.

Initiatieven om voor Condors een alternatief onderkomen mogelijk te maken in een andere bestaande accommodatie zijn nog in bespreking, maar hebben nog niet tot het beoogde resultaat geleid. De bekostiging daarvan wordt geregeld in het budgettair kader voor de stadsdeelplannen (zie hieronder).

De stedelijke functie Cultuur.

De eerste resultaten van de opdracht plannen uit te werken voor de programmering van de stedelijke cultuurfuncties, die de basis kunnen vormen voor de besluitvorming over de inrichting van culturele functies in de Dobbelsteen worden dit najaar verwacht. Naar verwachting kan bij de behandeling van de Programmabegroting 2009 afstemming plaatsvinden over de vervolgaanpak.

Invulling stadslaboratorium.

Onderdeel van de opdracht cultuurvernieuwing is het experimenteren met nieuwe vormen van culturele programmering, niet alleen ten dienste van de uitwerking van het concept voor de Dobbelsteen maar ook voor cultuurvernieuwing in bredere zin. De Provincie Limburg heeft aangegeven ook de komende jaren wederom te willen investeren in de creatieve industrie in de Trioolgemeenten. In onze gemeente wordt ingezet op de verdere uitbouw van de Stadslaboratoria in de stad, m.n. in het Stationskwartier e.o. in de zin van huisvesting van creatieve ondernemers en een werkatelier. Verder zijn er een aantal projectvoorstellen om de creatieve economie te verlevendigen met concrete projecten, zoals "Poink, Tuin der Lusten", "ETALAGES voor een nieuwe stad!" en de Nacht van het Ziekenhuis. In de derde plaats is er aandacht voor activiteiten in het Stadslaboratorium Chemelot. Tot slot een aantal stedelijke voorstellen, zoals Media Scapers (communicatie tussen stadsdelen), Residency (tijdelijke huisvesting van buitenlandse creatieve ondernemers) en het vervolmaken van de Museumgarage.

Eerste indicaties voor het benodigde budget zijn € 100.000 in het eerste jaar en € 150.000 in volgende jaren.

Overige volkscultuur.

Het budget voor overige Volkscultuur van circa € 200.000 waaruit zowel de structurele als de incidentele subsidies op het terrein van cultuur worden bekostigd staat onder druk. Dit komt omdat een aantal subsidies met een structureel karakter ten laste van dit budget worden gebracht. Het gaat om Creatieve Industrie, Collegium ad Mosam, Kunst en Zo en het festival Zomerzone, waar op basis van de ASV dan wel vanwege matching met provinciaal en rijkssubsidie incidenteel subsidie structureel is geworden. Daardoor blijft er voor incidentele subsidies aan het verenigingsleven onvoldoende ruimte over. Om dat knelpunt te ondervangen zou een jaarlijks budget van € 70.000 met ingang van 2009 nodig zijn voor Creatieve Industrie, Collegium ad Mosam, Kunst en zo en Zomerzone. Gezocht wordt naar mogelijkheden om hiervoor andere budgetten te benutten.

Kaderstelling stadsdeelplannen.

Met het gereedkomen van de retailstructuurvisie, de woonmilieuvisie, de nota jeugdbeleid, het integraalveiligheidsplan, het IHP primair onderwijs, het accommodatiebeleid en het beleid ten aanzien van de breedtesport zijn de belangrijkste inhoudelijke beleidskaders voor de ontwikkeling van stadsdeelplannen beschikbaar. Het accommodatiebeleid en de sportnota zullen in september voor de gemeenteraad worden geagendeerd. Operationalisering van dit beleid geschiedt grotendeels in het kader van de stadsdeelplannen. Het zal nog geruime tijd duren voordat het overleg daarover leidt tot overeenstemming over uitvoeringsgerede plannen. Aanwijzen van concrete uitvoeringsmaatregelen en –projecten en beschikbaar stellen van daarvoor benodigde budgetten kan daarom nu nog niet aan de orde zijn.

Toch kunnen op basis van de (concept-)beleidsplannen indicaties worden gegeven voor de uitvoeringskosten.

Voor IHP is een minimale variant opgenomen. In de maximale variant wordt jaarlijks voor € 1,1 miljoen meer geïnvesteerd. De afwijking hangt met name samen met de vraag of de Jenaplanschool in de nieuwbouw van Sittard-Zuid wordt meegenomen en of de Xaveriuschool geherhuisvest wordt in een nieuw schoolgebouw of in bestaande bouw.

Voor accommodatiebeleid wordt rekening gehouden met investeringsprojecten, die nodig zijn om opschaling, clustering en spreiding van de gemeenschapsaccommodaties conform het accommodatiebeleidsplan te realiseren. Verder zijn de exploitatiegevolgen meegenomen van de harmonisatie van het accommodatiesubsidiebeleid.

Voor sportbeleid wordt rekening gehouden met extra-exploitatiekosten voor versterking van de verenigingsondersteuning, voor een nieuwe subsidieregeling voor bijzondere activiteiten van amateursportverenigingen, voor intensivering van de ondersteuning van topsporters en talenten en voor (top)sportevenementen. De investeringskosten hebben te maken met het vervangen van grassportvelden door kunstgrasvelden en met clustering van accommodaties en activiteiten.

Budgetbehoefte	2008	2009	2010	2011	2012
Investerings					
IHP	2.100	2.100	2.100	2.100	2.100
accommodatiebeleid		1.650	1.650	1.650	1.650
sportbeleid		900	800	800	400
Totaal investeringen	2.100	4.650	4.550	4.550	4.150
Exploitatie excl. kapitaallasten					
IHP	-	-	-	-	-
accommodatiebeleid	70	70	70	70	70
sportbeleid		140	145	145	145
Totaal exploitatie	70	210	215	215	215

In combinatie met het project Wijkontwikkeling in sociaal perspectief, waarin ook de provincie de komende jaren in totaal € 5 miljoen bijdraagt denkt het college aan een budgettaire kaderstelling van € 3,25 miljoen voor de stadsdeelplannen. Omdat delen van het beleid nog besluitvorming nodig hebben en de doorwerking van de budgettaire kaderstelling in het beleid uitwerking nodig heeft zullen de definitieve voorstellen hiertoe worden ingebracht bij de behandeling van de Programmabegroting 2009. Zo zal worden onderzocht of binnen dit budgettaire kader voorzien kan worden in noodzakelijke maatregelen in de infrastructuur in Sittard-Zuid.

PROGRAMMA VEILIGHEID.

Het programma Veiligheid is volop in uitvoering. Hier wordt volstaan met melding van het GSB-risico. De GSB-budgetten zijn beschikbaar tot 2010. Het lijkt aannemelijk dat het GSB-beleid in de periode vanaf 2010 een vervolg zal krijgen via de nationale stedelijke netwerken en dat langs die weg een substantieel deel van het budget voor de programmaliijn sociale veiligheid beschikbaar zal blijven. Zeker is dat echter allerminst. Onderzocht wordt nog of de vertaling van het integraal veiligheidsplan uit de bestaande veiligheidsbudgetten kan worden bekostigd, danwel dat een beroep gedaan moet worden op de vrije beleidsruimte. Bij de behandeling van de Programmabegroting 2009 zal een en ander zonodig leiden tot nadere voorstellen.

PROGRAMMA DIENSTVERLENING.

Binnen het programma dienstverlening zijn belangrijke stappen gezet onder andere door middel van de digitalisering. Volgende stap wordt de vorming van de full service stadswinkel in Geleen en de vorming van servicepunten in Sittard en Born. In de komende maanden wordt duidelijk welke inspanningen (ook in gebouwelijke aanpassingen) daarvoor noodzakelijk zijn. Voorstel is in te stemmen met vestiging van de full service stadswinkel in Geleen en van servicepunten in Sittard en Born.

Hondenbeleid

Het college heeft een voorstel voor vernieuwing van het hondenbeleid in beraad, waarin zowel de regulering van het hondenbezit, als de handhaving daarvan en de faciliteiten voor honden en hun baasjes (uitlaatvoorzieningen) aan de orde komen. Onderzocht wordt nog of en in welke mate maatregelen uit bestaande budgetten kunnen worden bekostigd. Bovendien wordt onderzocht of het nuttig en haalbaar is de hondenbelasting om te zetten in een bestemmingsheffing.

BEDRIJFSVOERING

Binnen de bedrijfsvoering is de vraag actueel of voor het ambitieniveau, zoals dat blijkt uit de programmabegroting voldoende capaciteit beschikbaar is. Er wordt niet getwijfeld aan de juistheid van het ambitieniveau, maar naarmate planningsinstrumenten beter worden benut, blijkt vaak dat in het verleden de uitvoerbaarheid niet altijd juist is ingeschat. In de regel wordt als uitgangspunt gehanteerd, dat capaciteit, die nodig is om nieuw beleid of intensivering van beleid te realiseren ten laste dient te komen van de ruimte voor nieuw beleid. In de toekomst zal bij beleidswijzigingen nadrukkelijk de consequentie voor de uitvoeringsorganisatie onderdeel zijn van de besluitvorming. Capaciteitsmutaties, die nodig zijn om het bestaande beleid/takenpakket uit te voeren, worden in de regel gerealiseerd binnen de reguliere begrotingsbudgetten.

Om snel op cofinancieringsmogelijkheden te kunnen inspelen is het belangrijk meer mogelijkheden te hebben om projecten "subsidiegereed" te maken. Om die reden wordt voorgesteld in 2008 een werkbudget voor dit doel beschikbaar te stellen van € 50.000 ten laste van de vrije beleidsruimte voor cofinanciering. Het betreft voorfinancieringskosten, die

later ten laste van het betreffende budget worden gebracht. In de regel gaat het daarbij om inzet binnen de programma's Werk en Omgeving.

In het kader van de programmarapportage zijn knelpunten gemeld ten aanzien van de **parkeereexploitatie**. Onderzoek vindt plaats naar oorzaken en oplossingen. Duidelijk is hoe dan ook dat de beschikbare capaciteit voor de coördinatie van de parkeereexploitatie ontoereikend is. Daarom wordt voorgesteld budget uit te trekken voor de versterking ervan met als opdracht de parkeereexploitatie weer op orde te brengen. Voorlopig wordt uitgegaan van een periode van 3 jaar. Geraamd wordt voor 1 fte (€ 85.000 op jaarbasis). Voorstel is dit budget beschikbaar te stellen uit de ruimte voor nieuw beleid.

In de praktijk blijken knelpunten te bestaan bij het oppakken van signalen uit de samenleving ten aanzien van de verkeersveiligheid. Vaak is het mogelijk met kleine ingrepen veel klachten te verhelpen. Onderzocht wordt wat de aard van de knelpunten is en vervolgens of oplossing binnen de reguliere begrotingskaders moet worden gezocht of in de ruimte voor nieuw beleid. Dat kan alleen als het knelpunt voortkomt uit nieuw beleid.

Communicatievisie

Voorgesteld wordt de communicatie op een hoger plan te brengen en daartoe een inhaalslag door te voeren in de vorm van beleids- en uitvoeringsplannen ten aanzien van een groot aantal aspecten van de communicatietaken. Een en ander is beschreven in een communicatievisie. Voor de kosten zijn indicaties gegeven oplopend van € 125.000 in 2008 via € 300.000 in 2009 naar € 450.000 in 2010 en volgende jaren. Volledige honorering van dergelijke bedragen is in het kader van de Voorjaarsnota binnen het geldende budgettaire kader niet mogelijk. Om die reden wordt voorgesteld nu alleen een jaarlijks budget van € 125.000 beschikbaar te stellen, waarmee een begin kan worden gemaakt met de beleidsmatige uitwerking van de verschillende onderdelen.

Voor de verhoging van dat budget vanaf 2009 wordt bij de Programmabegroting 2009 een voorstel gedaan.

5. MEERJARENBEGROTING 2009-2012

5.1 Risicoanalyse

Het is van belang dat voordat besluitvorming over nieuw beleid plaatsvindt er voldoende zekerheid is over de stand van de begroting in zijn algemeenheid.

Om hier inzicht in te geven is op hoofdlijnen een analyse gemaakt van de meest materiële risicoposten.

Incidenteel.

- **Binnenstedelijke projecten** : het risicoprofiel staat op € 13 miljoen, achtervang in de risicoreserve is € 6,5 miljoen. Naarmate de tijd voortschrijdt zal het risico harder worden en verliezen genomen moeten worden. Eind 2008 worden op basis van nader onderzoek naar alternatieve dekking voorstellen gedaan om verliezen te nemen.
- **Bouwleges** : ten aanzien van een aantal bouwvergunningen is bezwaar ingediend, waaronder door Orbis. Inmiddels is met Orbis overeenstemming bereikt over een schikking. Voor de gemeente betekent dat een nadelig resultaat van € 1,2 miljoen ten opzichte van de begroting 2008, waarbij aangetekend wordt dat ook door anderen bezwaren zijn ingediend tegen opgelegde bouwleges. De komende maanden wordt de omvang van het resterende risico duidelijker. Voor dit risico is in de algemene reserve een achtervang gecreëerd.
- **Vixia** : via de extra-storting van € 0,5 miljoen is in de risicoreserve € 8,3 miljoen voorhanden voor onze bijdrage. Daarmee is het risico volledig afgedekt.

Structureel.

- **Parkeren** : bij een ongewijzigde parkeerexploitatie zijn er meerjarig nadelige bijstellingen van € 1,2 miljoen op de begroting te verwachten. Thans vindt hiernaar een nader onderzoek plaats en worden voorstellen voorbereid over hoe hiermee om te gaan.
- **WMO** : uitgangspunt is budgettaire neutraliteit. Mocht op basis van de effectmonitor WMO de raad willen besluiten om buiten de budgettaire kaders te treden betekent dat bij handhaving huidige voorzieningenniveau na herindicatie een tekort van € 0,4 miljoen structureel vanaf 2009.
- **Vervoersvoorziening WVG** : betreft een wijziging van de berekeningsgrondslag voor de toerekening van kosten naar de deelnemende gemeenten; omzetting van de bijdrage per inwoner naar een bijdrage afhankelijk van het feitelijke gebruik van het collectief vervoer is in onderzoek. Besluitvorming daarover vindt plaats in het verband van de gemeenschappelijke regeling. Doorgang hiervan betekent een hogere kostentoerekening naar Sittard-Geleen. Indicatief gaat het om € 0,7 miljoen.
- **Ombuigingen** : Vanaf 2009 zijn in de begroting bedragen opgenomen om ombuigingen op ongewenste effecten te beoordelen (€ 1 miljoen in 2009 en € 1,5 miljoen vanaf 2010). Dit bedrag valt vrij als alle ombuigingen gerealiseerd worden. Bij de behandeling van de Programmabegroting 2009 moet een eindoordeel geveld kunnen worden over de hardheid van de ombuigingen, zodat besluiten genomen kunnen worden over het al dan niet vrijvallen van deze achtervang.

- **GSB:** Het huidige GSB-convenant loopt tot en met 2009. Of het GSB-beleid in 2010 wordt voortgezet en in welke mate de huidige geldstromen beschikbaar blijven is onzeker. Via de G27 vindt beraad met het rijk plaats. Daarin wordt duidelijk, dat het huidige kabinet in het GSB gehanteerde doelstellingen blijft onderschrijven, maar soms voor een andere aanpak kiest. Het risico is aanwezig, dat structurele kosten vanaf 2010 niet meer gedekt zijn en dat doelstellingen nog niet zijn gerealiseerd, terwijl de bekostiging uit GSB-middelen niet meer mogelijk is. Bij de behandeling van de Programmabegroting 2009 of de Voorjaarsnota 2009 zal er voldoende duidelijkheid zijn om beslissingen te nemen over de consequenties.
- **Circulaires gemeentefonds:** de uitkomsten van de meicirculaire leveren indicatief structureel en incidenteel voordeel. Aan de hand van de septembercirculaire vindt nadere onderbouwing plaats, waarna de bij de behandeling van de Programabegroting 2009 kunnen worden verwerkt.
- Met de aanstaande **splitsing van Essent** in een productie- en een distributiebedrijf neemt de kans op verkoopbaarheid van de aandelen in het productiebedrijf toe, terwijl anderzijds ook de risico's van waardeschommelingen en instabiliteit in de dividenduitkering toenemen. Aannemelijk is, dat mits alert gereageerd kan worden op bewegingen in de markt verkoopopbrengsten minimaal toereikend zullen zijn om het verlies aan dividenduitkering in de lopende begrotingen op te vangen. Het college zal trachten zo nauw mogelijk aan te sluiten bij de grootaandeelhouders, te weten de provincies Limburg en Noord-Brabant. In de analyses van de provincie Limburg wordt het wenselijk geacht dat het Essent productie- en leveringsbedrijf op termijn aansluit bij of samengaat met een strategische partner. In die situatie verwatert het aandeel van de huidige aandeelhouders en begeeft men zich op het speelveld van een bedrijf met een sterk internationaal karakter. De beïnvloedingsmogelijkheden nemen dan nog verder af, het risicoprofiel van het bedrijf neemt nog verder toe. Teneinde een dergelijke situatie te vermijden, vereist het provinciale en gemeentelijke (financiële) belang vervreemding van de aandelen in dit commerciële bedrijf op een voor het bedrijf en provincie en gemeente goed gekozen moment.
- Op basis van nieuwe richtlijnen in het kader van de BBV moet de waardering van gronden binnen het grondbedrijf opnieuw bekeken worden. Een en ander wordt onderzocht op zijn financiële consequenties.

Op basis van deze analyse is er op dit moment geen aanleiding om de uitgezette (financiële) koers te wijzigen.

5.2 Financiële vertreksituatie geactualiseerd

Bij de vaststelling van de Programmabegroting 2008 is het mede op basis van de in de Voorjaarsnota 2007 vastgestelde ombuigingen gelukt een sluitende meerjarenbegroting vast te stellen. Blijkens onderstaand overzicht zijn in de 1^e programmerapportage structurele aanpassingen noodzakelijk gebleken, die per saldo een positief effect hebben op het begrotingsresultaat:

	2009	2010	2011
Resultaat na bestemming programmabegroting 2008	289	96	1
<i>Structurele doorwerking programmerapportage:</i>			
Ingaande 2010 vervalt de bijdrage gemeentefonds inzake tijdelijke stimulering regeling schuldhelpverlening			-135
Stijging van WWB-kosten 65+ a.g.v. uitbesteding uitvoering naar SVB	-100	-100	-100
Toename langdurigheidstoelage uitkeringen a.g.v. verruiming armoede rijksbeleid	-59	-59	-59
De regeling BTW Vereveningsbijdrage is komen te vervallen.	250	250	250
Hogere opbrengst dividend Essent	776	776	776
Autonome ontwikkeling APPA-rechten huidig college	-79	-79	-79
Autonome ontwikkeling wachtgeld en pensioenen voormalige wethouders	-106	-76	-79
Bijraming budget postverwerking, a.g.v. hogere tarieven	-56	-56	-56
Overige minimale afwikkelingen binnen de programmaliijn	-29	-49	-62
	606	616	456
Resultaat na doorwerking programmerapportage 2008-01	895	712	457

Op dit moment is er geen zicht op de hardheid van de risico's, die hierboven zijn beschreven. Daarom wordt voorgesteld om bij de behandeling van de voorjaarsnota geen rekening te houden met bovengenoemd resultaten, maar uit te gaan van het financieel kader dat gehanteerd is bij de doorkijk 2008-2010. Bij de behandeling van de programmabegroting 2009 zal de uitkomst van onderzoek naar de hardheid van risico's kunnen worden verwerkt in de meerjarenbegroting.

VOORSTELLEN BESTEDING RUIMTE NIEUW BELEID

	x € 1 miljoen	exploitatiekosten				investeringen			
		2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011
Programma zorg	0,30	0,49	0,84	1,12	0,00	0,00	0,00	0,00	
1 Voor- en vroegschoolse educatie			0,12	0,20					
2 Brede school/combinatiefuncties		0,06	0,13	0,23					
3 Voortijdig schoolverlaten	0,00	0,00	0,00	pm					
4 Centra voor Jeugd en Gezin	0,16	0,22	0,38	0,48					
5 Armoedebeleid/Intensivering bijzondere bijstand	0,09	0,09	0,09	0,09					
6 Zorgstructuur primair onderwijs	0,03	0,03	0,03	0,03					
7 Mondiaal beleid; bijdrage in stappen verhogen naar € 1 /inw.	0,03	0,05	0,06	0,06					
8 Begeleiding vluchtelingen door Vluchtelingenwerk Nederland		0,04	0,04	0,04					
9 Verenigingscontactpunt		x	x	x					
Programma Werk	1,03	1,47	0,87	0,83	0,30	1,70	1,00	1,00	
10 Branding Zuid-Limburg	0,10	0,10	0,10	0,10					
11 Logistieke visie capaciteit	0,04	0,08	0,08	0,08					
12 Cameratoezicht bedrijventerreinen	0,50								
13 Verbetering dienstverlening aan MKB	0,05								
14 Realisering retailstructuurvisie (capaciteit)	0,04	0,08	0,08	0,04					
15 Centrummanagement	0,15	0,5	0,5	0,5					
16 Kwaliteitsverbetering openbare ruimte stadscentrum Sittard		0,60							
17 Keurmerk Veilig Ondernemen/uitgaan centrum Geleen	x								
18 Pva wijkwinkelcentra Zuidhof en Limbrichterveld	0,10								
19 Pva weekmarkten	x								
20 Ondernemershuis					0,30	0,70			
21 Arbeidsmarkt (w.o. Personeelsvoorziening, strategische vacatures (procesoperators, logistiek, zorg)) capaciteit	0,05	0,09	0,09	0,09					
22 Doorlopende leerlijn (herhuisvesting DaCapo)					x	x	x	x	
23 State of the art accommodatie Fontys						1,00	1,00	1,00	
24 Verhoging subsidie VVV Zuid Limburg		0,02	0,02	0,02					
Programma Omgeving	0,19	0,31	0,18	0,18	6,45	4,43	1,87	3,37	
25 Quick Wins netwerkanalyse: bereikbaarheid economische centra (bestemming PB 2008)					1,65	1,65			
26 Visievorming integrale gebiedsontwikkeling Spoor/Maszone (bestemming Doorkijk)					0,05				
27 Preventie zwerfafval	x	x	x	x					
28 Externe veiligheid in de omgeving van het spoortracee Sittard (reservering Doorkijk)					1,00	0,50			
29 Inrichting publieke functies in de Dobbelsteen (reservering Doorkijk)								1,75	
30 Voorbereidingskosten Dobbelsteen					0,25	0,25	0,25		
31 nieuwbouw archiefdepot Regionaal Historisch Centrum					1,10				
32 gemeentelijk monumentenbeleid (reservering in Doorkijk)		0,18	0,18	0,18					
33 Voorbereidingskosten subsidietrajecten Zitterd Revisited					0,05				
34 businessplan tophandbal	x								
35 Beleid versterking lokale omroep	0,13	0,13							
36 Landschapspark de Graven					0,00	0,78	0,37	0,37	
37 Wijkontwikkelig in sociaal perspectief (reservering Doorkijk)					1,25	1,25	1,25	1,25	
38 aanleg kunstgrasvelden DVO en OVCS (bestemming Doorkijk)					1,10				
39 meubilair st. Augustinus (bestemming Doorkijk)	0,02								
40 kleine knelpunten sportaccommodaties (bestemming Doorkijk)	0,05								
Programma veiligheid	0	0	0	0	0	0	0	0	
Programma dienstverlening	0	0	0	0	0	0	0	0	
Programma bedrijfsvoering	0,17	0,21	0,21	0,17	0,05	0,00	0,00	0,00	
41 coordinatie parkeren	0,04	0,09	0,09	0,04					
42 communicatie visie	0,13	0,13	0,13	0,13					
43 werkbudget indiening cofinancieringsprojecten					0,05				
TOTAAL	1,68	2,47	2,10	2,29	6,80	6,13	2,87	4,37	